ڕۆستەم و زۆراب

بە ڕێنووسی نوێ و لەگەڵ فەرهەنگۆک

ئامادەکردنی:
زریان سەرچناری/ڕێکخراوی کوردیپیدیا
٢٠٢٤

ناونیشانی پەرتووک: ڕۆستەم و زۆراب
نووسەر: ؟
ساڵ و شوێنی چاپ: ؟
چاپخانە: ؟
گرنگیپێدان و خستنە سەر تۆڕی ئەنتەرنێت: ماڵپەڕی کوردیپێدیا
هێنانە سەر ڕێنووسی نوێ و فەرهەنگۆک: زریان سەرچناری
ساڵ: ٢٠٢٣ - ٢٠٢٤

بسم الله الرحمن الرحيم

١ بەناوی خودای گەورەی لامەکان // خالقی خەلق و ئەرز و ئاسمان
٢ دنیای درووستکرد بە یەک کون فەکوون // بێ میسل و مانەند، پادشای بێچوون
٣ سەتتار و سەرپۆش ئیش و کاری بەد // مەلیکول مولووک ئەڵلاهو سەمەد
٤ ئوستادی نەقاش ڕووی عالەم تەواو // کێ دیویە سوورەت بگرێ لەسەر ئاو
٥ ئیجادکونەندەی جەمعی مورسەلین // ئەولیا و ئیمام عالمانی دین
٦ پالەوانانی بەقووەت و تاب // ڕۆستەم و زۆراب شای ئەفراسیاب
٧ لە پاش مەعرەکە و شەڕ و کارزار // بردنییە عەدەم، خالقی جەببار
٨ یاڕەب بەحەققی ئەحمەدی موختار // بە جەمعی ئەسحاب مەردانی ناودار
٩ بمان خەیتە سەر ڕێگای موستەقیم // نەبین شەرمەسار، غەفوور و ڕەحیم
١٠ بدە تەوفیقم خالقی عالەم // بنووسم باسی جەنگنامە ڕۆستەم
١١ وا بەیا ئەکەن پیاوانی پێشین // ڕۆژێ لە ڕۆژان بەدڵی غەمگین
١٢ دانیشتبوو ڕۆستەم عاجز و غەمبار // لە پاشان هەڵسا بچێ بۆ شکار
١٣ شمشێری هەڵگرت کەمەند و کەوان // گورزی گاوسەر، خەنجەری دەبان
١٤ سواری ڕەخش بوو، پەڕندەی تەییار // ڕووی کردە سەحرا بۆ ڕاوو و شکار
١٥ ڕووی کردە جەنگەڵ سەحرا و کۆساران // جێگای نێچیر و ئاهووی تەتاران
١٦ لەپڕ لە سەحرا چەند گوور دیاری دا // ڕۆستەمی دەستان بەگورجی خێرا
١٧ بەپەنجەی پڕ زۆر حەوایدا کەمەند // گوورێکی گەورەی هێنایە ژێر بەند
١٨ سەرەکەی بڕی، پێستی کەند خێرا // لە بێخ درەختی هەڵکەند زوو ئازا
١٩ گۆشتی گوورەکەی پارچەکرد بە تیغ // ئاگری کردەوە و گۆشتی دا لە سیخ
٢٠ گۆشتەکەی برژا کردی نۆشی گیان // هەموو گۆشتی خوارد، فڕێیدا ئێسقان
٢١ وەختێ کە تێربوو مەیلی خەوی کرد // جێگای چاککرد و ڕاکشا دەستوبرد
٢٢ سیلاحی شەڕی لەخۆی کردەوە // سەری نایەوە خەوی بردەوە
٢٣ ڕەخشی بەردایە سەوزە و مێرغوزار // لەناو چیمەن گوڵ خۆش و لالەزار
٢٤ لە لەشکری تورک لەپڕ (دە)سوار // هاتنە ئەو شوێنە بۆ ڕاوو و شکار
٢٥ بەدوای نێچیردا ئەگەڕان سەردەم // کاتێ چاویان کەوت بە ڕەخشی ڕۆستەم
٢٦ چوون دەورەیان گرت بێ هەست و بێ دەنگ // ڕەخش لەگەڵیان دەستی کرد بە جەنگ
٢٧ نەعرەتەی کێشا پڕمانەی چەند جار // ڕۆستەم لە خەوی هیچ نەبوو بێدار
٢٨ لەگەڵ سوارەکان دەستی کرد بە شەڕ // ئەسڵەن نەترسا ڕەخشی هونەرەوەر
٢٩ عاقیبەت (سێ)کەس لە تورکی بێ خێر // کوشتی بە چەپۆک ڕەخشی دەنگدلێر

٣٠ حەوت نەفەرەکەی تریان دەستوبرد // چواردەوری ڕەخشیان جا ئازانە گرت
٣١ بە زۆری کەمەند کردیانە ناو داو // گەڕانەوە دوا بەبێ خورد و خاو
٣٢ شارێکی گەورە نزیک بوو کەوا // شاری (سەمەند)یان پێ ئەگوت ئەوسا
٣٣ بردیان بۆ شاهـ، ڕەخشی هونەرمەند // کە چاوی پێ کەوت شاهـ کردی پەسەند
٣٤ ئەمجا پادشا ئەمری کرد، ئەمیر // بردیە تەویلە، ڕەخشی کرد زنجیر
٣٥ وەختێ کە ڕۆستەم لە خەو بوو بێدار // تەماشای باغی کرد و مێرغوزار
٣٦ تێ فکری ڕەخش ئەسەری نییە // هیچ تێ نەگەیشیت ئەو سڕە چییە
٣٧ ئەمجا سەیری کرد (سێ)لاشەی بێ گیان // کەوتووە لەگەڵ شمشێر و کەوان
٣٨ شوێن پێی چەند سواریش دیارە لە زەمین // ئەمجا تێ گەیشت ڕۆستەمی گوزین
٣٩ کردییە بەر زرێی پۆستی بەور بەقار // گورزی کردە کۆڵ، وەک شێری شکار
٤٠ زینەکەی ڕەخشی گرد بەکۆڵەوە // ڕۆیشت لە سەحرا و دەشت و چۆڵەوە
٤١ خەریک ما لەناو بیابان و چۆڵ // گورز لەسەر شان و زین لە پشت و کۆڵ
٤٢ هەموو جار ئەیگوت (سەد)شوکر ئەڵڵا // شەرمەندە مەکە، عەبدی ڕووسیاهـ
٤٣ لەلای هاوسەران نەبم شەرمەسار // نەم کەی بەجێگای تانەی ڕۆزگار
٤٤ زۆر کەس ئەڵێن پێم بێ دەسەڵاتە // ڕەخشیان لێ سەندووە بەزۆر، وا ماتە
٤٥ خۆ من بە بێ ڕەخش پەشێوە حاڵم // کێ بۆم هەڵبگرێ گورز و گۆپاڵم؟
٤٦ لە ڕێگای حەوتخوان گیانم بە ئەو بوو // ڕەفیقی چۆڵم، هاوڕازی شەو بوو
٤٧ بە دوای ڕەخشا چوو، جیهانپاڵەوان // بڕی ڕێی سەحرا و چۆڵ و بیابان
٤٨ مەنزڵ بە مەنزڵ تا توران زەمین // ڕۆیشت بە دڵی عاجز و غەمگین
٤٩ ئەچوو بەڕێوە وەک کێوی ئەلبورز // زەمین لەژێر پێی ڕۆستەم هاتە لەرز
٥٠ وەختێ بەیانی کاتێ دەرکەوت خۆر // جا شاری (سەمەند)دیاریدا لە دوور
٥١ ئێشکچی دییان کە لەسەر حەسار // بەتالووکە چوون، بۆ لای شەهریار
٥٢ وتیان پیاوێ دێت لە دوور دیارە // یەقین پاڵەوانی خەنجەرگوزارە
٥٣ پۆشیویە لەبەر زرێ ئاسنین // وا بەشانییەوە گورزی لەگەڵ زین
٥٤ شاهـ وتی: تەحقیق ئەوە ڕۆستەمە // پیادەیە و تەنها، دڵی پڕ غەمە
٥٥ لە دەشتی ڕاودا خەوی کردووە // خەوتووە ئەمجا ڕەخشیان بردووە
٥٦ شاهـ کە ئەمەی بیست هەڵسا لەسەر تەخت // چوو بۆ پێشوازی شاهی بڵندبەخت
٥٧ چەند لە وەزیران خاسی شەهریار // چوو بۆ پێشوازی ڕۆستەمی ناودار
٥٨ یەک یەک ماچیانکرد چەند جار دەست و پێی // کەوتن لە زەمین لەژێر خاکی پێی
٥٩ شاهـ پرسی ڕۆستەم تۆ کوڕی زاڵی // بۆچی پیادە و پەرێشان حاڵی؟
٦٠ ڕاستیم پێ بڵێ کێ ئەمەی کردووە؟ // کێ لە سەحرادا ڕەخشی تۆی بردووە؟

٦١ کێ بێ لەگەڵ تۆ پەنجەبازی کا // کێ حەددی هەیە کە نازی کا
٦٢ جوابی دایەوە ڕۆستەمی دەستان // وتی گوورێکم کردبوو بریان
٦٣ تێرتێر گۆشتم خوارد چاوم چووە خەو // بێ ترس لە دوژمن، بێ خۆف لەم و لەو
٦٤ گورزی گاوسەر لەژێر سەرما بوو // کە هەڵسام نواڕیم ڕەخش نەمابوو
٦٥ شوێنم هێناوە هەتا ئەم شارە // ڕەخشم لێرەیە مەعلووم دیارە
٦٦ بە غەزەب هاتووم ڕەخش پەیداکە // یاخۆ شوێنەکەی لە شار جیاکە
٦٧ لەژێر زەمین بێ یا لە ئاسمان // ئەبێ ڕەخشی من پەیداکەن ئەلئان
٦٨ ئەگینا بەزات خودای بێهەمتا // من کارێ ئەکەم خوێن لاشە ببا
٦٩ لەگەڵم مەکەن هیچ حیلە و ئەفسوون // با بە تیغی من نەبن سەرنگوون
٧٠ قەسر و هەیوان و دەروازە و حەسار // با بەگورزی من نەبێ یەختەسار
٧١ شاه کە ئەمەی بیست، لەرزی هاتە گیان // لەرزی هەر وەکوو بێ سەر شتاوان
٧٢ وتی بە ڕۆستەم دڵت ببێ شاد // غەم و پەژارە تۆ بدە بە باد
٧٣ بەتوندوتیژی کار ناچێتەسەر // مار بە قسەی خۆش لە کون دێتە دەر
٧٤ میوانی عەزیز نووری دیدەمی // تۆ گەورە و سەردار بەرگوزیدەمی
٧٥ هەموو خەزێنە و گەنج و مەتاعم // کەنیز و غولام زێڕین کولاهم
٧٦ هەموو خاکسار خاکی ژێر پاتن // فیدای سمی ئەسپ جیهانپەیماتن
٧٧ ئەمشەو لێرە بە، هەتا بەیانی // خۆش ڕابوێرە بێ دڵگرانی
٧٨ جا ڕۆستەم دڵی ساکنبوو لە دەرد // ڕووی کردە چادر ئاڵای لاجیوەرد
٧٩ کەنیزەکانی دیبای چینی پۆش // کەمەر بەستەکان دانەی دووڕ لە گۆش
٨٠ سەف سەف جەمع بوون جا بۆ تەماشا // ڕۆستەم چووە سەر تەختی پادشا
٨١ ڕۆستەمیان کە دی هەموو بوون سەرسام // لەسام و هەیبەت نەوەی زاڵی سام
٨٢ شەو بەسەردا هات ڕووی دنیا بوو تار // هەڵگیرسا چرا و فانۆسان هەزار
٨٣ هەیوان لاجیوەرد جەواهیرکاری // ئاو سارد بە گوڵاو عەنبەر دیاری
٨٤ دۆشەک و فەرشی دیبای چین باف // بۆن میسک و عەنبەر لەگەڵ میسکی ناف
٨٣ ساقی مەشغوولی شەرابی ناب بوو // مەجلیس فەرەحبەخش بەزمی شەراب بوو
٨٦ مەحرەمێکی شاه لە مەجلیس هەڵسا // ڕۆیشتە حەرەم خەڵوەتخانەی شا
٨٧ وەسف و تەعریفی جیهانپاڵەوان // کردی لە خدمەت بانووی بانووان
٨٨ خولاسە ئەمجیا لەپاش نیوە شەو // مەجلیس بڵاو بوون کردیان مەیلی خەو
٨٩ شوعلەی چاچرا و فانۆسی گەوهەر // دابووی لە جامڕیز وەکوو شەوقی خۆر

باسی هاتنی تەمینە کچی پادشاهـ
بۆ چاوپێکەوتنی ڕۆستەم

٩٠ کچی پادشاهـ سەودای کەوتە سەر // بەڕوخسار وەکوو مانگی منەوەر
٩١ بڕۆی قەترانی قەڵەم کەشیدە // بڕژانگی ئەڵماس سوورمە نەدیدە
٩٢ زوڵفی سیاهمار خاڵانی جەوهەر // لێوی وەک لەعل ددانی گەوهەر
٩٣ بە باڵا وەکوو مەلەک و پەری // ئەدرەوشا وێنەی زوهرە و مشتەری
٩٤ لەسەر هەتا پێی، زەڕە نەیبوو عەیب // درووستکرابوو لە کارخانەی غەیب
٩٥ وەختێ نیوەشەو کە لە خەو هەڵسا // لیباسی جوانی بە بەدەن پۆشا
٩٦ خۆی ڕازاندەوە وەک کۆمەڵی نوور // وەکوو خۆر شوعلەی پەیدابوو لە دوور
٩٧ کە شەو نیوەبوو هەڵساوە دەر دەم // چووە ژوورەوە بۆ سەیری ڕۆستەم
٩٨ وەک مانگی چواردە چوو دانیشت لە لای // بەپەنچەی ڕەنگین شێلای دەست و پای
٩٩ کە لە خەو هەڵسا ڕۆستەمی دەستان // دی دانیشتووە مانگێکی تابان
١٠٠ ڕۆستەم وتی پێی ئەی دیدەشاباز // بۆچی تۆ هاتووی چیتە تۆ نیاز؟
١٠١ وتی پەهڵەوان گوێ بدە ڕازم // لە خدمەت تۆدا وایە نیازم
١٠٢ لە ڕاز و قسەم تو خوا مەگرە عەیب // ئەڵبەت مەعلوومە لە کارخانەی غەیب
١٠٣ ئاواتەخواز بووم دڵ پڕ دەرد و غەم // بە چاو ببینم من باڵای ڕۆستەم
١٠٤ ئەمە چەند ساڵە من ئارەزوومە // هەر چاوەڕوانی دیداری تۆمە
١٠٥ بیستم چووی بۆ ڕاو گوورت گرتبوو // پاش خواردن مەیلی خەوت کردبوو
١٠٦ من (دە)سوارم نارد بەتەعجیل و دەو // ئەمرم پێکردن نەکەن خورد و خەو
١٠٧ بەڵکوو ڕەخشی تۆ بگرن بە ئەسیر // بی هێنن بۆ لام زوو بەبێ تەقسیر
١٠٨ هەتا بە شۆنیا تۆ بێیت بتبیم // مەقسەدم وا بوو ڕۆحی شیرینم
١٠٩ ڕێگای حەوتخوانت تۆ کرد یەختەسار // تەیی دنیات کرد بە تەنیاسوار
١١٠ نە (ئالکووس)ی تورک نە ئەفراسیاب // هیچ کەس لە مەیدان تۆ نەیکرد شتاب
١١١ ئێران و توران هێناتە ژێر دەست // چەند هەزار شێرت بەزەربی مشت، کوشت
١١٢ ئەمانەم بیستووە ڕۆژ و مانگ و ساڵ // ئارامم نییە تۆم وا لە خەیاڵ
١١٣ ئێران و توران هەر تۆی وا تێدا // وێنەی من بۆ تۆ کچ نابێ پەیدا
١١٤ هیچ کەس نەیدیوە قەد و باڵای من // حوسن و جەماڵی خاڵی ئاڵای من
١١٥ ئەگەر لە باوکم داوای من بکەی // ئەمجا گۆی مەردی لە دنیا ئەبەی
١١٦ کوڕێ لە من و لە پشتی تۆ بێ // ئێران و توران ئەبێ گشت کۆ بێ
١١٧ کچی پادشای سەمەندگانم من // هەڵبژێرراوی ڕووی جیهانم من
١١٨ شاهانی دنیا ئاواتخوازمن // پێکراوی تیری غەمزەی نازمن

١١٩ ئەمەی وت ڕۆیشـــت ســـەرووی خەرامـان // تەنـهـا مـایەوە ڕۆســـتەمـی دەســـتـان
١٢٠ ڕۆســـتەم ســـبەینێ دانیشـــت لە مەقـام // داوای کـرد وەزیـر خـاوەن عەقـڵ و فـام
١٢١ هەمـــوو بەگـــلەران مەرســـەعـــی کەمەر // هـــاتن بۆ مەجلیس گشـــت دەســـتەونەزەر
١٢٢ وەزیـــرێـکـی نـارد بـــۆ لای پـادشـــا // وتـی لە مەجـلـیس حـازربێ ئـێســـتـا
١٢٣ پـادشـــا ئەمەی کە بیســـت دەر زەمـان // هـیـچ نەیـگـرت قەرار زوو هـــاتە دیـوان
١٢٤ هـــاتە خـزمەتـی جـیـهـــانـپـاڵەوان // ســـەلامـی لـێ کـرد دانـیشـــت لە دیـوان
١٢٥ ڕۆســـتەم جـا وتی شـــاهی جیهـانـدار // عەرزێـــکـــم هەیە دڵـــت نەبـــێ زار
١٢٦ ئێســـتـا من و تۆ بـا بکەین تەدبیر // شـــەرت و پەیـمـانـێ بکەیـن بـێ دڵـگـیـر
١٢٧ گـــوڵـــێ لە بـــاغـت کەرەم کە پـێـمـان // هەتـا گەورەیـیـت مەعـلـووم بـێ لـێـمـان
١٢٨ شاهـــ ئەم قسەیەی کە بیست لە ڕۆستەم // لە خۆشـــی ســـەری چووە چەرخی حەوتەم
١٢٩ وتـــی پـــاڵەوان چـــی تـــۆ مەیـلـتە // کچ و تەخـت و تـاج گشـــت تـوفەیـلـتە
١٣٠ قـــازی تەڵەب کرد دەر لەحزە و دەر دەم // مـــارەی تەمـیـنەی بـڕی لە ڕۆســـتەم
١٣١ زەمـاوەنـدیـان کرد چەنـد ڕۆژ بە کەرەم // جـیـهـانـپـاڵەوان ڕۆیشـــتە حەرەم
١٣٢ ڕۆســـتەم حەیرانی گۆنـای ئـاڵـی بوو // ســـەرســـام لە جەمـال زوڵف و خـاڵی بوو
١٣٣ گـاهـــ مـاچی ئەکرد لە گەردنی بێگەرد // گاهـــ دەســـتی لەســـەر شـــەمامانی زەرد
١٣٤ ئەو شـــەوە جـووتـبـوون بەکـامەرانـی // زۆر کەیـفـیـان کـرد بەشـــادمـانـی
١٣٥ لە بـازوویـدا بوو ڕۆســـتەمی دەســـتـان // دانە گەوهەری قـــیـمەتـــی جـیـهـــان
١٣٦ گەوهەرێ کەوا دانەی دیـــاربـــوو // دوڕی خەزێـنەی کەیـکـاووس شـــا بـــوو
١٣٧ ڕۆســـتەم کردییەوە لە بـازووی دەر حـاڵ // دای بە تەمـیـنەی بە حـوســـن و جەمـاڵ
١٣٨ وتـــی گەر خـــودا خـــالـــقـــی عـــالەم // کـوڕێـکـی پـێ دای لە نـوتـفەی ڕۆســـتەم
١٣٩ تـــۆ ئەم گەوهەرە بـــکەرە بـــازووی // بـا هەڵـی بـگـرێ نـیشـــانەی بـابـووی
١٤٠ خـۆ ئەگەر کچ بـوو لە زولفی بەســـتە // هەتـا وەخـتـی خـۆی ئەمجـا بـووەســـتە
١٤١ وەختێ ســـبەینێ کە لە خەو هەڵســـا // ئەســـڵەحەی هەڵگرت، خوفتـانی پۆشـــا
١٤٢ ڕەخشـــی زین کرد و دەر حاڵ بوو ســـوار // هـیـمـمەت خـوازی کـرد لەلای شـــەهـریـار
١٤٣ بە یەلـغـار و تـاو چـووەوە ئـێـران // هـاتـنە پـێـشـــوازی هەمـوو دلـێـران
١٤٤ شـــاهـــ وتی ڕۆســـتەم تۆ نەبووی دیار // بە بـێ تـۆ ئـێـران ئەکەن یەخـتەســـار
١٤٥ بە بـێ تـۆ عەمـرم پـوچ و (هەبـا)یە // تـــاج و تەخـتـــی مـن بە تـــۆ ڕەوایە
١٤٦ ڕۆســـتەم عەرزی کـرد تـۆ نـیـتە خەبەر // مـاجەرای ســـەیـرم مـن هـاتـووە بەســـەر
١٤٧ لە دەشـــتی شـــکار شـــای ئەفراســـیاب // کـــردم ئـــارەزووی خـــواردنـــی کەبـــاب
١٤٨ گوورێکم کوشـــت و برژانـــدم یەکســـەر // تـــێـرم خـــوارد و خەوتـــم بـــێ خەبەر
١٤٩ خەبەرم بـــووەوە ڕەخـــش نەمـــابـــوو // ســـەری (ســـێ)نەفەر لە بێخ کەنـرابـوو

١٥٠ پیشم خواردەوە سەرسام بووم بەقین // بەدوای ڕەخشا چووم بۆ توران زەمین
١٥١ لە شارێک کەوا (سەمەند)ی ناو بوو // زۆر بەئاسانی ڕەخشم پەیدابوو
١٥٢ لەلای پادشایەک شەو بووم میوان // بەکێف و زەوق و بەدڵی شادان

باسی لەدایکبوونی زۆراب

١٥٣ لە شاری (سەمەند) تۆ بێنە ئەحواڵ // باسی تەمینە شۆخی سەوسەنخاڵ
١٥٤ دائیم بۆ ڕۆستەم پەرێشان حاڵبوو // دەروون پڕ دەرد و جەستەی زوخاڵ بوو
١٥٥ باری حەملی بوو نۆ مانگ بوو تەمام // کوڕێکی هێنا (زۆراب)یان نا نام
١٥٦ زوو مژدەیان برد بۆ ڕۆستەمی زاڵ // کە کوڕێکت بوو پڕ حوسن و جەماڵ
١٥٧ ڕۆستەم کە بیستی زۆر بەدڵخۆشی // ئاڵتون و زیوو و گەوهەری بەخشی
١٥٨ فەرمووی خەزنەدار زێڕ و جەواهیر // باریان کرد لە ئەسپ وەک سەنگی باهیر
١٥٩ دانەی یاقوت و خەزێنە بەبار // ناردی بۆ توران بۆ کوڕی نازدار
١٦٠ وتی خەرجی کەن بۆ سەروکاری // خودای تەعالا بێت ئاگاداری
١٦١ زۆراب بە یەک ساڵ وەک دووساڵە بوو // لە پێنج ساڵیدا سەرقەباڵە بوو
١٦٢ مناڵی ئەگرت ئەیخستە زەمین // دەست و پێی ئەبەست بەقار و بەقین
١٦٣ چونکە لە نەسلی پاکی ڕۆستەم بوو // لەسەر دنیادا مانەندی کەمبوو
١٦٤ بە پەنجەی پڕ زۆری هەڵی ئەکەند سەر // هاوتای هیچ نەبوو لە جنسی بەشەر
١٦٤ تورکان لە دەستی بووبوون سەرگەردان // کەس نەی ئەتوانی لای ببێ یەک ئان
١٦٥ ڕۆژێ پێیان وت زۆڵی بێ حەیا // بێ باوکی ئەحمەق، مادەر بە خەتا
١٦٧ هیچ کەس نازانێ ئەسڵت وا لە کوێ // تۆ لە نوتفەی کێیت بێ شەرت و بێ شوێ
١٦٨ زۆراب ئەمەی بیست بەقار و بەقین // چوو بۆ لای دایکی بەدیدەی گرین
١٦٩ وتی ئەی دایە تو خودای عالەم // ڕاستم پێ بڵێ بە بێ زیاد و کەم
١٧٠ بە شان و بازوو من هونەرمەندم // لەناو مەخلووقا یەکجار پەسەندم
١٧١ عالەم ئەزانێ من یەکجار مەردم // شێر حەددی نییە بێتە نەبەردم
١٧٢ گەر دێوی مەلعوون بۆم بێتە مەیدان // ڕیشەی ئەکێشم بە عەونی یەزدان
١٧٣ باوکی من کێیە؟ هەر بڵێ ئێستا // هەتا بەدەستم نەبینی سزا
١٧٤ لە من گەرەکتە کام بکەی حاسڵ // باوکم نیشاندە هیچ مەبە خجڵ
١٧٥ دایکی وتی پێی ئەی بەرگوزیدەم // فەرزەندی عەزیز باوک نەدیدەم
١٧٦ بە واتەی ڕەقیب دڵ پڕ قار و ژەنگ // بە قسەی بەدکار دڵت نەبێ تەنگ
١٧٧ کێ بێ لەگەڵ تۆ پەنجەبازی کا // بێتە مەیدانت و نازازی بکا
١٧٨ باوکت ڕۆستەمە شای کەمەرلاڵە // شێر لەبەر چاوی وەکوو مناڵە

١٧٩ لە حەوتخوانەوە تا مازندەران // پاکی کردەوە لە جادووگەران
١٨٠ جا زۆراب دڵی ساکن بوو لە غەم // لە خۆشیا سەری چووە چەرخی حەوتەم
١٨١ وتی کە باوکم ڕۆستەم بێ بە خوا // ئێران و توران ئەگرم سەرتاپا
١٨٢ بە تەوفیقی حەق جیهان ئافەرین // من لەشکر ئەبەم بۆ ئێران زەمین
١٨٣ نە گیو نە گودەرز نە زەنگەی پڕ زۆر // نە تووسی نەوزەر نە بارامی گۆر
١٨٤ نە زاڵ و نە دێو نە کاووسی کەی // نە پاڵەوانان مۆڵکی دەشتی ڕەی
١٨٥ لەگەڵ شای ئێران ئەیان هێنمە دەست // لەپاش ئەمانە وەکوو شێری مەست
١٨٦ لەگەڵ شای تورکان ئەنوێنم عیتاب // ئەچمە سەر تەختی شای ئەفراسیاب
١٨٧ زۆراب لە دایکی ئەمجا دەستوبرد // سوپا و لەشکری زۆری تەڵەب کرد
١٨٨ سوپایان ساندا لە تورکانی چین // لە سمی ئەسپان ئەلەرزی زەمین
١٨٩ دایان لە تەپڵ و کەڕەنا و نەفیر // بارکرا پارە و گەنجی بێ نەزیر
١٩٠ وەختێ حازر بوو سوپای بێ شومار // زۆراب فکری کرد لەچی بێ سوار
١٩١ دەستی ئەنایە سەر پشتی ئەسپان // سست ئەبوون لەبەر زۆری پەهلەوان
١٩٢ هاتە لای زۆراب جا نەوجەوانێ // وتی لەلامە من مادیانێ
١٩٣ کە ئەو لە نوتفەی ڕەخشی ڕۆستەمە // لە ڕووی دنیادا مانەندی کەمە
١٩٤ ئەو شەوەی ڕەخشی ڕۆستەم لە ماڵ بوو // دایکی ئەو ماینەم ئەوسا بەفاڵ بوو
١٩٥ ئێستا لە نوتفەی ئەسپێ پەیایە // لایەق بە سواری جەنابی شایە
١٩٦ ئەفڕێ وەکوو تەیر ئەڕوا وەکوو با // هەر ئەو ئەسپەیە دڵی تۆ شادکا
١٩٧ زۆراب وتی پێی ئەو ئەسپە بێنە // بە ئینسافی خۆت گەنجم لێ بسێنە
١٩٨ وەختێ کە ڕۆیشت ئەسپی هێنا زوو // عەینەن بەوێنەی ڕەخشی ڕۆستەم بوو
١٩٩ گەلێ خۆشحاڵ بوو زۆرابی ناودار // شوکری کرد بۆ زات خودای کردگار
٢٠٠ دەستی بردە سەر باریکی پشتی // ئەسڵەن نەلەخشا لەژێری مشتی
٢٠١ چوون بۆیان هێنا زینی مجەوهەر // لایەق بۆ ئەسپی شاهی ئەسکەندەر
٢٠٢ وەختێ بەیانی کە خوێندی خورووس // هەڵسا لە سوپا دەنگی تەپڵ و کووس

باسی لەشکربردنی زۆراب بۆ سەر ئێران

٢٠٣ زۆرابی دانا شێری هونەروەر // زرێ و خوفتانی دەر حاڵ کردە بەر
٢٠٤ لەگەڵ چوار ئایین خودە و تاسکڵاو // هەڵی گرت ئەسباب و تیغی میسری ساو
٢٠٥ برایەکی بوو تەمینەی بێعەیب // زوبانی لاڵ بوو لە کارخانەی غەیب
٢٠٦ تەمینە وتی برا گیان ئامان // دەخیل سەد دەخیل دەستم بە دامان

٢٠٧ لەگەڵ زۆرابا بچۆ بۆ ئێران // بۆ جەنگ و جیدال لە عەرسەی مەیدان

٢٠٨ ئەگەر ڕۆستەم و زۆراب لە مەیدان // کەوتنە شەڕەوە یەقین برا گیان

٢٠٩ ڕۆستەم لەم کوڕەی نازانێ خەبەر // مەبادا بیکوژێ لە مەیدانی شەڕ

٢١٠ ئەگەر فایەق بێ ڕۆستەمی دەستان // زۆرابی نازدار ئەکوژێ لە مەیدان

٢١١ لازمە ئاگاداربی برادەر // زۆراب لە ڕۆستەم نەبینێ زەرەر

٢١٢ ئەمەی وت لەشکر ڕۆیشت بۆ ئێران // بۆ شەڕ و دەعوا و جەنگی دلێران

٢١٣ گەیشتنە دەریا کەشتی کەوتە ئاو // خەبەریان زوو برد بۆ ئەفراسیاو

٢١٤ کە زۆراب ناوێ وا بەبێ درەنگ // هاتووە بۆ ئێران بۆ شەڕ و بۆ جەنگ

٢١٥ هێشتا مندالە نادیدەسالە // مەیلی بە شەڕ و گورز و گۆپالە

٢١٦ ئەگەر لەگەڵ ڕۆستەم ببن ئاشکار // ڕووی هەموو دنیا ئەکەن یەختەسار

٢١٧ وەختێ ئەمەی بیست پادشای توران // ئەمری کرد دەر حاڵ حازر بوو هومان

٢١٨ وتی بە گەنجوور خەزنە و ماڵی زۆر // لەگەڵ ئەسلەحەی جەنگ و شەڕ و شۆر

٢١٩ لەگەڵ چەند ئەسپی خاسەی شاهانە // بۆ زۆراب ببە لە جبەخانە

٢٢٠ ئەزانم هومان هەر خۆت ئەزانی // لەگەڵ دلێران مەردانی گیانی

٢٢١ کارێ بکە تۆ بە عەقڵ و تەدبیر // ڕۆستەم زەلیل کات بە پەیکانی تیر

٢٢٢ بەڵکوو زوو ڕۆستەم بکا ئەو فەنا // نەجات بین لە دەست ڕۆستەمی گومڕا

٢٢٣ دەخیل و ئەمان زنیهار سەد زینهار // ڕۆستەم لە زۆراب نەبێ ئاگادار

٢٢٤ بەڵکوو خوا بکا ڕۆستە بێ غەمناک // بە دەستی کوڕی خۆی ببێ هەلاک

٢٢٥ هومان زوو هەڵسا لە خدمەتی شا // کەوتە کارسازی لەشکر و سوپا

٢٢٦ هەرچی شاهە وتی هێنایە ئەنجام // لەشکر حازربوو تەکمیل و تەمام

٢٢٧ سوپا ڕایی بوو ڕووی کردە سەحرا // ڕۆیشتن هەتا گەیشتنە دەریا

٢٢٨ کاتێ نزیک بوون سوپا دیاری دا // عەرزیان کرد وتیان شێری بێ هاوتا

٢٢٩ وا هات لە ڕێوە سوپای بێ سامان // نازانین هینی تورکە یا ئێران

٢٣٠ ئەمری کرد وتی بزانن خەبەر // لە کوێوە هاتووە سوپاه و لەشکر

٢٣١ کە لەپێشەوە پەیدابوو هومان // بە عەقڵ و تەدبیر گەوهەر شناسان

٢٣٢ دابەزین سوپا لە زین بە یەکجار // هاتنە خزمەتی زۆرابی ناودار

٢٣٣ خەڵاتی شاهی و دانەی دڵپەسەند // دایانە خزمەت شێری ئەرجومەند

٢٣٤ وتی پاڵەوان شێری بەرزەجا // ئێمەی ناردووە ئەفراسیاب شا

٢٣٥ کە لەخزمەتتا بۆ هەموو خەبەر // وەکوو خزمەتکار ببەستین کەمەر

٢٣٦ خێڵی کەیانی گەلێ فێڵبازن // لەسەر ڕووی زەمین بۆ حیلە شازن

٢٣٧ ئێمە شارەزای ڕێگای ئێرانین // ئاگاداری حاڵ گشت دلێرانین

٢٣٨ مەعلوومە ڕۆستەم کە بە دەستی تۆ // زۆر بەئاسانی ئەبێ ڕەنجەڕۆ

٢٣٩ دلێرانی تر وجودیان چییە // لە مەیدانی تۆ هیچ حەدیان نییە

٣٤٠ ئەگەر بە ئێمە ڕوخسەت دەی قوربان // ئێران و توران زوو ئەکەین وێران

٢٤١ خولاسە سوپای تورکان بێ درەنگ // ڕایی بوون لە ڕێ بۆ شەڕ و بۆ جەنگ

٢٤٢ (سێ) ڕۆژ و (سێ) شەو ڕۆیین بەیەلغار // هەتا گەیشتنە لای سپی حەسار

٢٤٣ لە پاش ئیسراحەت خواردنی تەعام // هەڵساوە ئەمجا زۆرابی پڕ فام

٢٤٤ هەجیر ناو کوڕی گودەرز ناوێ بوو // لەسەر قەڵاکە دایم حەرەس بوو

٢٤٥ لەسەر فرمانی گودەرزی کەشواد // لەو قەڵایەدا دانیشتبوو شاد

باسی گرفتاربوونی هەجیر بە دەستی زۆراب

٢٤٦ لەپڕ بە هەجیر کە خەبەر درا // وتیان زۆراب ناو، وا بووە پەیدا

٢٤٧ لە جەیحونەوە تا سپی حەسار // هەوا تاریک بوو لە تۆز و غوبار

٢٤٨ هەجیر ئەمەی بیست زۆر ڕقی هەڵسا // ئەسلەحەی شەڕی دەر سەعات پۆشا

٢٤٩ بەستییە پشتی تیغ و یتر و شیر // ڕووی کردە سوپا شێرانە هەجیر

٢٥٠ کە تەماشای کرد لەشکری عەزیم // واهات لەڕێوە بەبێ خۆف و بیم

٢٥١ نیشانەی شەست و دوو هەزار سوار بوو // لە چارەیاندا غەزەب دیار بوو

٢٥٢ مەعلووم بوو لەلای شای ئەفراسیاب // سوپای ناردەوە بەتەعجیل و تاب

٢٥٣ هەجیر سواربوو ڕووی کردە بێروون // لە مەیدان وەستا وەکوو زەڕ ستوون

٢٥٤ لەشکری زۆراب لەولاوە وەستا // وەکوو شێری نەڕ سانیدا سوپا

٢٥٥ زۆراب سەیری کرد کە تەنیا سوارێ // وێنەی بەرق ئەهات گەورە ناوداری

٢٥٦ تەنها وەستاوە لە عەرزەی مەیدان // ئیتیزار ئەکا وەک شێری ژیان

٢٥٧ زانی دلێرە و شێری شکارە // چاوەڕوانی شەڕ ڕۆی کارزارە

٢٥٨ زۆراب سواربوو ڕووی کردە هەجیر // نەعرەتەی کێشا وەکوو شێری نەڕ

٢٥٩ وتی ئەی سوار تۆ بۆچی بەتەنیا // وا موعەتەڵی لە عەرزەی دەعوا

٢٦٠ هەجیر تێفکری عەجەب سوارێکە // سالاری گەورە و نامدارێکە

٢٦١ بەسام و هەیبەت بەزۆری بازوو // لەگەڵیا نابێ کەس هاوتەرازوو

٢٦٢ وتی بەڕاستی ئەم پاڵەوانە // مەردی مەیدانی دووری زەمانە

٢٦٣ لە ڕۆژی شەڕدا بە زۆری کەمەند // زۆر کەس لە دنیا ئەخاتە ناو بەند

٢٦٤ وتی ئەی سوار تۆ ناوت چییە؟ // بۆچی ئەگەڕێ مەقسەدت چییە؟

٢٦٥ پاڵەوانی گورج کامین وڵاتی؟ // سەرداری سوپای کام سەر بیساتی؟

٢٦٦ پێم بڵێ کێیە باوک و ئەجدادت؟ // لە کام تایەفەی چییە مورادت؟
٢٦٧ زۆراب هاتە جواب وتی ئەی جوان // قسەیەک ئەکەم لات نەبێ گران
٢٦٨ بۆچی ئەپرسی لە ئەحواڵی من؟ // لە ئەسڵ و نەسەب جێگەی ماڵی من؟
٢٦٩ من هەتیوێکم بێ جەد و پەدەر // نە لە تورانم نە چین نە بەربەر
٢٧٠ ئەسڵ و نەسەبم مەعلووم نییە لێم // نازانم هەرگیز کە من کوڕی کێم
٢٧١ دایکم بێ کەسە، فەقیر و هەژار // جەفا کێشی دەرد، جەوری ڕۆزگار
٢٧٢ ئێستا خەیاڵێک لە شانم بارە // هەمیشە دڵی من بێقەرارە
٢٧٣ خەیاڵم وایە دنیا سەراسەر // بێنمە ژێر حوکمم وەکوو شێری نەڕ
٢٧٤ ئەووەڵ کەیکاووس پادشای ئێران // یەخسیرکەم لەگەڵ هەموو دلێران
٢٧٥ بەلام فیلەتەن ناوی مەشهوورە // سەرداری ئێران بەزات و زۆرە
٢٧٦ ئەبێ بە کەمەند بیکەم گرفتار // ببێ بە واتەی دەوری ڕۆزگار
٢٧٧ من کە ڕۆستەمم هێنایە ژێر دەس // ئیتر قیمەتی لام نییە هیچ کەس
٢٧٨ ئەچمە سەر تەختی شای ئێران دیار // ئەکەمە سەرم، هەم تاج هەم تومار
٢٧٩ ئەمانە هەموو لەلام ئاسانە // دنیا لە دەستی من هەراسانە
٢٨٠ هەجیر ئەمەی بیست ڕەش بوو وە کوو قیر // دنیای لەبەر چاو بوو بە زەمهەریر
٢٨١ وتی تۆ مەغروور مەبە ئەی جوان // مەبە بە تەمای ئێران و توران
٢٨٢ فیلەتەن وەکوو شێرە دیارە // ناوی لە دەمدا وەک زەهری مارە
٢٨٣ ئەگەر لە دەستم نەجاتت بوو تۆ // ئەوسا بۆ سەر تەخت کەیکاووس بچۆ
٢٨٤ دەسی دایە تێغ مەودای پڕ خەتەر // بە زۆرابی وت بەدی بەدگەوهەر
٢٨٥ زۆراب دەستی برد وەکوو شێر ئازا // شمشێری بە زۆر لە دەس دەرهێنا
٢٨٦ گرتی پشتێنی هەجیری سەرمەست // دای بە زەمیندا هەردوو دەستی بەست
٢٨٧ بردی بۆ هۆمان بەدەستی بەستە // بەخواری و زەلیل سەری شکستە
٢٨٨ ئەمجا لە هەجیر لە بالای حەسار // نۆبەتچییەکان کردیان زۆر هاوار

باسی هاتنی سەمەنبۆ بۆ شەڕ لەگەڵ زۆراب

٢٨٩ سەمەنبۆ خۆشکی هەجیری ئەسیر // زوو ڕقی هەڵسا دڵی بوو زویر
٢٩٠ لە داغا دڵی بووبوو بە کەباب // هەڵسا بستێنێ حەقی لە زۆراب
٢٩١ چوو بۆ لای باوکی دەروون پڕ لە دەرد // هەڵی گرت سیلاح ئەسبابی نەبەرد
٢٩٢ وتی بابە گیان خۆ هەجیر گیرا // لەناو عالەمان ڕوومان بوو سیا
٢٩٣ هەجیری برام وا بوو گرفتار // من جا هەڵئەگرم ئەسلەحەی کارزار

٢٩٤ لە داغ و ڕقا زۆر بوو پەرێشان // نیقابی پوشی ڕۆیشتە مەیدان

٢٩٥ سواری ئەسپ بوو سەرتاپا تەیار // لغاو مرواری ڕکاب زەڕەنگار

٢٩٦ سەرتاپا ئەسپی هەموو ئاهەن پڕ // هەناسەی ئەچوو بۆ چەرخی ئەخزەر

٢٩٧ دوو زولفی ڕەشی بۆنخۆش وەک گولاو // شاردیەوە لەژێر خودەکە و کڵاو

٢٩٨ ڕووی کردە مەیدان وەکوو شێری مەست // نەعرەتەی کێشا خرۆشا بەقەست

٢٩٩ زۆراب ئەمەی دی وەک شێری ژیان // بەقار و غەزەب ڕووی کردە مەیدارن

٣٠٠ سەمەنبۆ دەستی زوو برد بۆ کەوان // پێچی خوارد وەک مارزەنەندەی دەمان

٣٠١ شەست و دوو تێری تیژی مووشکاو // دەستکاری وەستای گەورەی تازەساو

٣٠٢ خستییە ناو کەوان هاویشتی بەقار // بەرەو ڕوی زۆراب خەدەنگانی ژار

٣٠٣ تیری پێ نەما خاڵی بوو کەوان // نۆبەت کەوتە دەست ئەژدیهای دەمان

٣٠٤ زۆراب ئەمەی دی موتەحەییر ما // کەمەندی هەڵگرت زوو بۆی حەوا دا

٣٠٥ لە سەر ماڵی زین کردی سەرەوخوار // بە حەلقەی کەمەند جا بوو گرفتار

٣٠٦ دابەزی لە ئەسب کە دەستی بۆ برد // کڵاوخودەکەی لە سەری لابرد

٣٠٧ زولفی قەترانی جوانی بۆن گولاو // دیاری دا لە ژێر عەنبەرین کڵاو

٣٠٨ کە زانی کچە کوڕنییە ئەمجا // زۆراب سەرسام بوو زۆر موتەحەییر ما

٣٠٩ سەمەنبۆ یەکجار خەجاڵەتبار بوو // بە مەکر و حیلە هاتە قسە زوو

٣١٠ وتی پاڵەوان بۆ تۆ عەیبە و عار // ناوت بەد ئەبێ لە ڕووی ڕۆژگار

٣١١ ئەڵێن پاڵەوان شای ئەفراسیاب // هیچ نەبوو باکی لە واتە و عیتاب

٣١٢ لەگەڵ کچێکدا کردی جەنگ و شەڕ // دنیا پڕ ئەبێ لە باس و خەبەر

٣١٣ خەجاڵەت ئەبی لەلای هاوسەران // ئەبی بە عیبرەت تا ئاخر زەمان

٣١٤ هەجیر لە لاتە زنجیر لە گەردرن // منیش کەنیزەم بۆ تۆ تامردن

٣١٥ تکایە ساتێ پێم بدە دەستوور // کارێکم هەیە لە قەڵا زەروور

٣١٦ هەموو گەنج و ماڵ خەزێنەم تەمام // بۆ تۆی ئەهێنم بێ سەبر و ئارام

٣١٧ زۆراب ئەمەی بیست گەلێ بوو خۆشحاڵ // پەسەند بوو قسەی شۆخی سەوسەنخاڵ

٣١٨ کردییەوە کەمەند دەر حاڵ بێ پەروا // کچ نەجاتی بوو گەڕایەوە دوا

٣٠٩ لە دەستی زۆراب کە نەجاتی بوو // چوو بۆ لای خوێش و لەسەر کاری زوو

٣٢٠ دابەزی لە ئەسب باڵا شۆخوشەنگ // چوو بۆ ناو قەڵای سەختی سپی سەنگ

٣٢١ کێشا نەعرەی بەرز سوڵی سیم ئەندام // وتی بە زۆراب بێ عەقڵ و نەفام

٣٢٢ هەڵسە زوو برۆ ئەی خاکت بەسەر // بۆچ خۆت ئەخەیتە ناو دەریای خەتەر

٣٢٣ خەبەر ئەنێرم بۆ کەیکاووس شا // وەکوو گەڵای دار بنێرێ سوپا

٣٢٤ ڕۆستەم لە نەوەی دەستانی سامە // ئەگەر بێت بۆ شەڕ عومرت تەمامە

٣٢٥ زۆراب ئەمەی بیست سیاهـ بوو لە قار // جوابی دایەوە وتی جادووکار
٣٢٦ نەمزانی کە تۆ بە مەکر و ئەفسوون // خۆت نەجات ئەدەی بە بێ چەند و چوون
٣٢٧ ئێستا درەنگە وا وەختی شامە // لای مسڵمانان کوشتن حەرامە
٣٢٨ بە عەون و تەوفیق جیهان ئافەرین // سبەینێ بە زۆر بازووی سەهمگین
٣٢٩ قەڵای سەنگین و دەروازە و حەسار // بەگورزی گران ئەکەم یەخەسار
٣٣٠ ئەوسا ئەبینی مەعرەکەی شێران // مەعلوومت ئەبێ جەنگی دلێران
٣٣١ هەڵسا چوو بۆ لای باوکی، سەمەنبۆ // سەرتاپا بۆی کرد قسە و گفتوگۆ
٣٣٢ باوکی وتی پێی رۆڵە ئافەرین // ناموست نەچوو لە مەیدانی قین
٣٣٣ وتی ئەی بابە سامی نەریمان // ناتوانێ لەگەڵ ئەو بێتە مەیدان
٣٣٤ لە شەڕ و حەربا وەکوو رۆستەمە // لەسەر رووی دنیا مانەندی کەمە
٣٣٥ هەجیر گیراوە عیلاجمان نییە // غەیری ڕاکردن چارەمان چییە؟
٣٣٦ سەرداری گەورە یەکجار بەسامە // یا نەوەی سامە یانا خۆی سامە
٣٣٧ بە بازوو و قووەت بە سینە چاکە // زۆر هونەرمەندە جەبینی پاکە
٣٣٨ ڕەفیقی نییە لەسەر رووی جیهان // ئەیەوێ بگرێ پادشای ئێران
٣٣٩ بەبێ شەڕ هەجیر وا بوو بە ئەسیر // خستییە ناو داو و ناو بەند و زنجیر
٣٤٠ من زوڵفم خستە ناو خودە و کڵاو // چوومە مەیدانی بە تەعجیل و تاو
٣٤١ شەست و دوو تیرم من دا لە گیانی // کونی کرد هەموو گۆشت و ئێسقانی
٣٤٢ بە حەلقەی کەمەند گرتمی ئەوسا // کڵاوخودەم کەوت زوڵفم دیاریدا
٣٤٣ من بە هەزار حیلە بووم ڕستگار // کە زانی ژنم نەهاتە گوفتار

باسی کاغەزنووسین بۆ کەیکاووس شاهـ

٣٤٤ باوکی سەمەنبۆ گەلێ بوو سەرسام // بانگی کرد وەزیر خاوەن هۆش و فام
٣٤٥ کاغەزی نووسی بەناوی خودا // پاش عەرزی حورمەت بۆ کەیکاووس شاهـ
٣٤٦ وتی کەیکاووس پادشای ئێران // سالاری سەرحەد جەنگی دلێران
٣٤٧ هومێدم بە زات جیهان ئافەرین // بمێنی دڵخۆش لەسەر رووی زەمین
٣٤٨ تا ئاخر زەمان لەسەر تەختی زەڕ // حوکمت ڕەوابێ دنیا سەرانسەر
٣٤٩ مەعلووم بێ لە لات شای عالی تەبار // وا ئەفراسیاب فیتنەی ڕۆزگار
٣٥٠ سوپای عەزیمی هێناوە بۆ جەنگ // دنیا لە ئێمە ئەکا تار و تەنگ
٣٥١ لە خێمە و چادر ئاوریشم تەناف // سەحرا و سەر زەمین بوو بە زیوی ساف
٣٥٢ جوانێ کە عەمری چواردە سالانە // سالار و سەرکێش کەمەرلالانە

٣٥٣ وەختێ هەڵئەگرێ تیغی هیندیکار // نەهەنگ لە دەریا ئەبێ بێقەرار
٣٥٤ هاتووە لە توران بۆ شەهریاری // زۆر غولامانی کردووە حەساری
٣٥٥ هەجیری کردووە لە مەیدان ئەسیر // دەستی بەستووە بە ڕەوق و زنجیر
٣٥٦ کەسێ نەماوە لە سواری شەڕکەر // بچێتە مەیدان بۆ عەرسەی خەتەر
٣٥٧ ئیتر ئیختیار بەدەستی شایە // نەجاتمان بدە زوو لەم بەلایە
٣٥٨ عەرزەی زەلیلی وەختێ تەواوکرد // دای بە قاسیدێ وتی دەستوبرد
٣٥٩ وتی تۆ بیبە زوو بە تەکودەو // هیچ ڕامەوەستە بە ڕۆژ و بە شەو
٣٦٠ هەرچی گەنج و ماڵ لە قەڵادابوو // باریان کرد بە شەو فیراریان کرد زوو
٣٦١ بەیانی کاتێ خورشیدی خاوەر // لە بورجی مەشریق سەری هاتەدەر
٣٦٢ زۆراب خەبەر بوو لە خەوی شیرین // لە داغی کچە دڵ پڕ قار و قین
٣٦٣ کردی بە بەردا ئەسلەحەی ڕۆی جەنگ // سواری ئەسپ بوو خێرا بێ درەنگ
٣٦٤ لەشکری تورکان هاتن بۆ نەبەرد // زەمین تاریک بوو هەوا لاجیوەرد
٣٦٥ ئەسپی یەلغاردا زۆرابی ناودار // شکاندی بە گورز دەروازەی حەسار
٣٦٦ لە شوێن سەمەنبۆ، گەڕا سەر تا خوار // نەی دی نیشانی دوختەری نازدار
٣٦٧ بار و بارخانەی بردە ناو قەڵا // لەوێ مایەوە زۆرابی والا
٣٦٨ لەولاوە قاسید وەکوو بای شەماڵ // گەییە پایتەختی شاهی کەمەرلاڵ
٣٦٩ سەرلەبەیای چوو بۆ بارەگا // نامەکەی دایە دەس کەیکاووس شا
٣٧٠ هەموو ئەحواڵی خۆیان سەرانسەر // عەرزی کرد لەلای شاهی تاجوەر
٣٧١ وەختێ خوێندییەوە نامەی دلێران // زۆر ڕقی هەڵسا پادشای ئێران
٣٧٢ بۆ بیژەن و گیو گورگین میلاد // ڕەهام و بەهرام گودەرز و گوشواد
٣٧٣ توس و فەرەیدون شازادەی کەیان // شیدوش و فەرهاد نەوەی کاویان
٣٧٤ باسی کرد قسەی زۆراب سەرتاپا // پاڵەوانەکان زۆر سەریان سووڕما
٣٧٥ هەموو سەرسام بوون لەو قسە و باسە // خاتر پەرێشان بەبێ هەناسە
٣٧٦ شاهـ وتی کامتان پڕ زۆر و سامن؟ // کێتان هونەرمەند بەرزە مەقامن؟
٣٧٧ سبەینێ ببەن لەشکر و سوپا // وەکوو شێر بڕۆن بۆ شەڕ و دەعوا
٣٧٨ وەختێ کە دەرکەوت شوعلەی ئافتاب // زوو بڕۆن لەگەڵ سوپای بێ حساب
٣٧٩ لەشکری تورکان بکەن قەتلوعام // ببن بە واتە تا یەومولقیام
٣٨٠ لە پاڵەوانان بارەگاهی شاهـ // کەس نەبوو بڵێ من ئەبەم سوپاهـ
٣٨١ هەموو بێدەنگ سەریان خستە خوار // لەپاش موددەتێ هاتنە گوفتار
٣٨٢ وتیان پادشاهـ ئازایەکی وا // کە دایم شمشێر لە ڕووی هەور ئەدا
٣٨٣ هەجیری کەوا کردووە ئەسیر // بەیەزدانی پاک خودای بێ نەزیر

٣٨٤ مەگەر هەر ڕۆستەم لە زابل زەمین // بچێ بۆ جەنگی لە مەیدانی قین

٣٨٥ بە غەیری ئەمە نییەتی چارە // پاڵەوانێکی یەکجار زۆردارە

باسی کاغەزنووسینی کەیکاووس شاه بۆ ڕۆستەم تاجبەخش

٣٨٦ شاه فەرمووی، وەزیر حازربوو لەلای // سوجدەی زەمینی برد بۆ خاکی پای

٣٨٧ وتی بنووسە نامەی خۆشتەقدیر // بۆ لای تاجبەخش شێری بێ نەزیر

٣٨٨ قەڵەمی هەڵگرت وەزیری دانا // ئەووەڵ بەناوی خودای بێ هاوتا

٣٨٩ مەعلووم بێ ڕۆستەم پاڵەوانی جەنگ // کوشندەی دێوان ئەولادی ئەرژەنگ

٣٩٠ ئێران و توران تا وڵاتی چین // ناوت مەشهوورە لەسەر ڕووی زەمین

٣٩١ شێرانی بێشە پڵنگانی کۆ // بە زەربەی تیغت بوونە ڕەنجەڕۆ

٣٩٢ تاج و تۆمارم، تۆی هەموو کەسم // ڕۆژی تەنگانە هەر تۆی دادڕەسم

٣٩٣ قاتلی دێوان تاجبەخشی شاهان // فەریادڕەسی عام حیشمەت پەناهان

٣٩٤ کە نامەم گەیشت زینهار سەد زینهار // هەڵ بگرە سیلاح زوو بۆ کارزار

٣٩٥ سواری ڕەخش بە، نەوەی زاڵی سام // هیچ مەگرە ئارام حازر بە لەلام

٣٩٦ ئەوا لەلایەن شای ئەفراسیاب // هاتووە سوپای بێ حەدد و حیساب

٣٩٧ لە عەرسەی مەیدان مەعرەکەی نەبەرد // کێو بە گورز ئەکا بە تۆز و بە گەرد

٣٩٨ هەرچی پەهلەوان سەر حەد نشینین // یەکایەک هەموو زۆر دڵغەمگینن

٣٩٩ شاه کاغەزی دا بە گیوی سالار // بە بێ مودارا دەر حاڵ و سوار

٤٠٠ (دە)ڕۆژ و (دە)شەو بە وەخت و بێ وەخت // بەڕێدا ڕۆیشت بە تالوکە و چەخت

٤٠١ وەختێ بەیانی ڕۆژی یازدەمین // ئەمجا گەیشتە لای زابل زەمین

٤٠٢ ئێشکچییەکان لە بالای حەسار // سەیریان کرد لە ڕێ پەیدابوو یەک سوار

٤٠٣ چوون بۆ لای ڕۆستەم بێ سەبر و ئارام // عەرزیان کە ئەی نەوەی زاڵی سام

٤٠٤ سوارێک بەڕێوە و دێت بەبێ درەنگ // زەمین لە ژێر پێی ئەسپی، بووە تەنگ

٤٠٥ بەڵام نازانین ئەو سوارە کێیە // لە ئێران هاتووە خەبەری پێیە

٤٠٦ ڕۆستەم کە بیستی، هەڵسا سوار بوو // لە دەرگای حەسار هاتە دەرێ زوو

٤٠٧ کە دی کلاوخودی زێڕی لە سەرە // وتی گەیشت گیوی خاوەن ئەفسەرە

٤٠٨ هات بە پیرییەوە زۆر بەئیحتیرام // یەکتریان ماچکرد بەخۆشیی و سەلام

٤٠٩ دەستی گیوی گرت ڕۆستەمی دەستان // بە شەوق و خوشی ڕۆیشتنە دیوان

٤١٠ وتی پێم بڵێ چۆنە پادشا؟ // پاڵەوانەکان دڵخۆشن ئایا؟

٤١١ گیو وتی قوربان گشت پاڵەوانان // حورمەتیان هەیە لای شاهی ئێران

٤١٢ بەڵام پادشا زۆر بێ دەماغە // حەسار گیراوە هەجیر دوستاغە

٤١٣ منیان ناردووە بەتالوکە و دەو // زینهار تەهمتەن بێ خۆراک و خەو

٤١٤ سەردارێک هاتووە زۆر سامناکە // ناوی زۆرابە گەلێ بێباکە

٤١٥ شەست و دوو هەزار سواری هێناوە // پاڵەوانێکی ئازا و تەواوە

٤١٦ ڕۆستەم وتی من دنیا سەرانسەر // نەمدیووە کەسێ لە خۆم ئازاتر

٤١٧ بەڵام لە کچی پادشای سەمەندگان // کوڕێکی داوە خوداوەند پێمان

٤١٨ ئەترسم ئەو بێ هێندە ئازایە // هەجیری گرتووە ئەلحەق بەڵایە

٤١٩ ئەگەر زۆراب بێ بازی کردووە // هەجیری لە ڕووی ئاشتی بردووە

٤٢٠ بەڵام هێشتا ئەو یەکجار منداڵە // عومری نیهایەت چواردە ساڵە

٤٢١ لە پاشان ئەمجا گیوی ناودار // دایە دەست ڕۆستەم نامەی شەهریار

٤٢٢ ڕۆستەم کە وەختێ سەیری نامەی کرد // سەعاتێ مات بوو خۆفی بە دڵ برد

٤٢٣ وتی بەعەونی خالقی بێ چوون // بە زەربی شمشێر ئەیکەم سەرنگوون

٤٢٤ بە ڕوشتەی کەمەند من ئەیکەم قەستی // لەباتی هەجیر ئەبەستم دەستی

٤٢٥ کە داوای تەختی کەیکاووس ئەکا // چاوی لە مەرگە ئەیکوژم بەخوا

٤٢٦ ئەمشەو جامی مەی با تێر بنۆشین // سبەینێ بەرگی غەزەب بپۆشین

٤٢٧ (سێ)ڕۆژ و (سێ)شەو بەزمی بادە بوو // مەجلیس فەرەحبەخش ساقی سادە بوو

٤٢٨ لە مەستی شەراب سەرسامبوون سەرجەم // عاقیبەتی کار ڕۆژی چواردەیەم

٤٢٩ گیو وتی ڕۆستەم نەوەی زاڵی سام // ئەمە (سێ)ڕۆژە کە من تەعتیل مام

٤٣٠ یا ڕوخسەتم دە یا بڕۆین ئێستا // نەوەک پادشا قەسدی سەرم کا

٤٣١ کەیکاووس بۆ جەنگ دڵی بەتابە // مەعلووم بێ لە تۆ، حاڵی خەراپە

٤٣٢ ئەترسم وەختێ مەستی شراب بێ // لەگەڵمان قسەی زۆر ناسەواب بێ

٤٣٣ جوابی دایەوە جیهانپاڵەواب // وتی لە ترسم ئەلەرزێ شێران

٤٣٤ کەیکاووس لای من وەک مشتێ خاکە // چە پەروام لە شای پڕ سام و باکە

٤٣٥ وتی زەڕ عەلی ئازای کەمەر زەڕ // زین بکە ڕەخشی پەرەندەی بێ پەڕ

٤٣٦ سواری ڕەخش بوو جیهانپاڵەوان // بەیەلغار ڕویشت هەتاکوو ئێران

٤٣٧ گودەرز و بەهرام فەرهاد و قوباد // زەنگەی شاوران گورگینی میلاد

٤٣٨ سوارانی جەنگ هەزاران هەزار // چوون بۆ پێشوازی ڕۆستەمی سەردار

٤٣٩ ڕۆستەم دابەزی لە ڕەخشی پەران // بەقەدر و حورمەت بردیانە دیوان

٤٤٠ سەلامی کرد و وەستا بەپاوە // کەیکاووس ئەسڵەن جوابی نەداوە

٤٤١ ڕقی هەڵسابوو کەیکاووس بەقار // ڕووی کردە ڕۆستەم وتی هەرزەکار

٤٤٢ هیچ باکت نییە خۆ من پادشام // لە پێش چاوی تۆ من وەکوو گەدام

٤٤٣ گیوم نادە لات وتم سەد زینهار // هەجیر یەخسیرە بووە یەختەسار

٤٤٤ تۆ خەریکی کەیف زەمەزەمەی سازی // لە حوکمی شاهان زۆر بێ نیازی

٤٤٥ ئەگەر من ئێستا شمشێر ئەبوو پێم // ئەوسا بە تەحقیق ئەتزانی من کێم

٤٤٦ بە یەزدانی پاک وەها ئەمدا لێت // سەرت وەک ترنج ئەکەوتە بەر پێت

٤٤٧ شاهـ وتی بە گیو بۆم بگرە ڕۆستەم // چونکە بێ گوێیە دەرچوو لە قسەم

٤٤٨ گیوی ناودار زۆر خەجاڵەتما // سەری شۆڕ کرد و نەیکرد قسەی شا

٤٤٩ زۆر ڕقی هەڵسا شاهی کەیکاووس // بە توندوتیژی جا خوڕی لە توس

٤٥٠ وتی هەڵسە زوو، ڕۆستەمی بەدکار // بگرە بۆم بێنە بیدە تۆ لە دار

٤٥١ دارکاری بکە بیخەرە زیندان // با ئیتر نەکات بێ ئەمری شاهان

٤٥٢ هەتا ئەتوانی ئەزیەتی بدە // سەرکێشی نەکا ئیتر ئەو بەدە

٤٥٣ جا توسی نەوزەر لەجێی خۆی هەڵسا // ڕووی کردە ڕۆستەم بەفرمانی شا

٤٥٤ دەست ڕۆستەمی گرت بیباتە بەقار // فیلەتەن خوڕی وەک هەوری بەهار

٤٥٥ وتی هەر فەلەک ئەتوانێ بەقار // ڕۆستەمی دەستان بکێشێ بە دار

٤٥٦ تۆ کارێ مەک بەگورزی گران // پەریشان بکەم ئێران و توران

٤٥٧ مەڵێ من شاهم خاوەن تەخت و تاج // بە منەوە سکەت هەیەتی ڕەواج

٤٥٨ گەر نەبێ لەبەر تانەی ڕۆزگار // هەر ئێستا من تۆ ئەکێشم لە دار

٤٥٩ چەند دێو و چەند شێر چەند جادووی بەدکار // من بۆ تۆ هەموو کردم نگوون سار

٤٦٠ بۆ تۆ من گرتم چەند شار و وڵات // سەری چەند شاهم خستە ژێری پات

٤٦١ لە ڕێگای حەوتخوان من چەند جەفام برد // کوێر ببێ چاوت نازانی چیم کرد

٤٦٢ خۆم و ئەولادم فەرمانبەردار بووین // ئێستا خەڵاتمان فەلاقە و دار بووین

٤٦٣ خەبەر بزانن شاهان و خونکار // کەیکاووس ڕۆستەم ئەداتە بەر دار

٤٦٤ مردن باشترە لە تانەی بەدکار // ئێران و توران ئەبن ئاگادار

٤٦٥ لە دەستم نایەت کوشتنی شاهان // ئەگینا لەگەڵ خاک ئەتکەم یەکسان

٤٦٦ نامەردم ئەگەر ئیتر بتبینم // چارەی خۆت بکە شاهی پێشینم

٤٦٧ تۆ تاجی منە کردووتە بە سەر // ئێران و توران دنیا سەرانسەر

٤٦٨ قودرەتی نییە کەس بکا ئینکار // هەرکەس ئینکار کا ئەبێ شەرمەسار

٤٦٩ ڕۆستەم ئەمەی وت بەقار و بەقین // سوار بوو ڕووی کردە ڕێی زابل زەمین

٤٧٠ وەختێ ئەو ڕۆیی گیوی نامدار // هەڵسایە سەر پێ وتی شەهریار

٤٧١ لەگەڵ ڕۆستەمی گەورە و حورمەتدار // قسەی وا مەکە ببێ دڵئازار

٤٧٢ بۆچی ڕۆستەمت وا کرد دڵتەنگ // شوشەی بەختی خۆت مەشکینە بە سەنگ

٤٧٣ گودەرز ئەمەی بیست ئەویش لە پاشا // هەڵسا ڕاوەستا لەبەر تەختی شا

٤٧٤ وتـــی ئەی شـــــاهـــم تـــۆ هەتە خەبەر // ڕۆســـــتەمی دەســـــتـــان شـــێری پڕ هونەر
٤٧٥ چەنـد بۆ تۆ کێشـــــای جەفـای ڕۆژگـــار // چەنـد دێو و جـادووی بۆت کرد لەت و پـار
٤٧٦ چەد جار لە جەنگی شـــای ئەفراســـیاب // بە خـوێـن تـورانـی پـڕکـرد لە ســــیلاب
٤٧٧ ئـێســــتە لەلای تـــۆ خـــۆ خەتــاکــارە // بە قســـەی تـــۆ بـــێ خەڵاتـــی دارە
٤٧٨ کـاتێ ئەمەی بیســــت پـادشــــای ئێران // نـاردی بە شـــوێنیـا زوو بوو پەشـــیمـان
٤٧٩ وتـــی کە ڕۆســــتەم نەوەی نەریـــمـــان // نـووری دیـدەمە وا بـووم پەشـــیـــمـان
٤٨٠ گـودەرز و بەهـــرام فەرهـــاد و قـــوبـاد // شـــیـدوش و شـــاپـوور گورگینی میلاد
٤٨١ تـوس و فەرەیـدون لەگەڵ گەســـتەهەم // ڕەوانەی کـردن بەشـــوێـنـیـا دەر دەم
٤٨٢ گەیشـــتنە ڕۆســـتەم بە ســـەد ئیحترام // ڕاوەســـتـان هەمـوو لێـیـانکرد ســـەلام
٤٨٣ عەرزیـــان کرد کە ئەی جیهـانپـاڵەوان // بۆچـی عـاجزبـووی لە شــاهـی ئێران
٤٨٤ ســـالاری گەورە و گـرانـی خـۆ تـۆ // مـایەیـی ژیـنـی هەمـووانـی خـۆ تـۆ
٤٨٥ پـاڵەوانەکـان بـێ تـۆ دڵـتەنـگـن // هەمـوو عـاجـز و مـات و بـێ دەنـگـن
٤٨٦ تۆی خاوەن تەخت و تاج و تەپڵ و کووس // گـوێ مەدە قســـەی پـوچـی کەیـکـاووس
٤٨٧ پادشــاهـــــ بێهۆش مەســـتی شـەراب بوو // عـاجـزی کـردی زۆر نـاســـەواب بـوو
٤٨٨ بە گـودەرزی وت نەوەی پـوری ســـام // فەرمووی بەســـی بێ قســـەی نـاتەمـام
٤٨٩ شـــەرتـم کـردووە بەدڵـێـکـی ســـاف // هەتـاکـوو مـاوم بـێ دەرد و خـیـلاف
٤٩٠ تـاکوو مـن زیـنـدووم لەســـەر ڕۆژگـار // نـابـێ ببـیـنـم چـارەی شـەهـریـار
٤٩١ مـن هەمە ڕەخـش و گـورزی گـاوســـەر // بۆچـی بتـرســـم لە شـــای تـاجـوەر؟
٤٩٢ دووبـارە گـودەرز هـاتەوە گـوفـتـار // وتـی ئەی شـــێری عەرســـەی کـارزار
٤٩٣ فەرمـوودەکەی تـۆ ڕاســـت و ڕەوانە // بەڵام مـــن عەرزم هەیە بـــزانە
٤٩٤ لێـت ئەدەن خەڵقی تەعنەی بێ حســـاب // ئەڵـێـن کە ڕۆســـتەم ترســـا لە زۆراب
٤٩٥ ڕۆســتەم ئەمەی بیســت ساکن بوو لە قین // ترســـا لە تەعنەی ئەهلی ســـەرزەمین
٤٩٦ بە قســـەی گـــودەرز گەڕایەوە دوا // هـاتەوە بـۆ شـــار بـۆ لای پـادشـــا
٤٩٧ کەیکاووس هەڵســـا زوو پێشـــوازی کرد // لەســـەر تەختی زێڕ داینـا دەســـتوبرد
٤٩٨ وتـــی پـاڵەوان بـۆچـی دڵـڕێشـــی؟ // لازمە کە تـــۆ نـــازم بـکـێشـــی
٤٩٩ تۆ گەورەییـت کرد منـت کرد بە شـــا // پـێـویســـتە دایـم بـکەی مـودارا
٥٠٠ زۆر پەشـــیمـان و خـاتـر غەمگینـم // پەڕیـوە ڕەنـگـی ئـاڵ لە جەبـیـنـم
٥٠١ جـوابـی دایەوە ڕۆســـتەمـی ســـەردار // وتـی بـمـبەخشـــە منـم گـونـاهـکـار
٥٠٢ هەتـاکوو زینـدوی ڕووی ســـەر بیســـاتم // بەنـدە و غـولام و خـاکـی ژێـرپـاتـم
٥٠٣ مـنـیـش یەکـێـکـم لە گەردنـکەچـان // بـبەخشـــە خەتـای غـولامـی خـۆتـان
٥٠٤ تەوفـیـقـم بـدات گەر خـودای جەبـبـار // دوژمـنەکـانـت مـن ئەدەم لە دار

٥٠٥ ئەوەی داوای تەخت کەیکاووس ئەکا // بە غەیری مردن ئیتر چارەی کوا؟
٥٠٦ شاهـ وتی ئەمشەو تۆ مەی بنۆشە // سبەینێ بەرگی غەزەب بپۆشە
٥٠٧ لەگەڵ خۆت بەرە سوپای بێ شومار // دنیا لە زۆراب بکە تەنگ و تار
٥٠٨ شەوێ نۆشیانکرد شەرابی گوڵڕەنگ // بە دەنگی ساز و بە ئاوازی چەنگ

باسی ناردنی لەشکر بۆ شەڕ لەگەڵ زۆراب

٥٠٩ سبەینێ کاتێ دەرکەوت شوعلەی خۆر // پادشا وتی بە توسی نەوزەر
٥١٠ لە سوارچاکەکان سەد هەزار سوار // سان بدە لەبەر سەرای شەهریار
٥١١ گودەرز بەیداخی شەڕی بەرپا کرد // سەف سەف سوارانی جەنگی جیا کرد
٥١٢ دەرگای خەزێنەی کردەوە گەنجوور // بەخشی بە عەسکەر ماڵ و پارەی زۆر
٥١٣ سوارانی جەنگی وەک شای فەرەیدون // کردیانە بەریان لیباسی گوڵگوون
٥١٤ دایان لە تەپڵ و کەڕەنای جەنگ // لە تۆزا دنیا بوو بە شەوەزەنگ
٥١٥ ئەو ڕۆژە هەموو بەردی ڕووی سەحرا // ئەگەر حەوتجۆش بوو یا پۆڵا و خارا
٥١٦ لە زەڕبی سمی ئەسپ بوو بە گەرد // ئاسمان ڕەنگی بوو بە لاجیوەرد
٥١٧ (سێ)ڕۆژ و (سێ)شەو ڕۆیین بەیەلغار // هەتا گەیشتنە لای سپی حەسار
٥١٨ لە سەحرا خێمە و چادریان هەڵدا // ڕووی دەشت و سەحرای داپۆشی سوپا
٥١٩ لەولاوە هۆمان لە بالای حەسار // سەیری کرد کە دی پەیدابوو غوبار
٥٢٠ خێمەی ڕەنگاوڕەنگ باڵی بەیداخان // ئەلەریاوە وەک بەرەزای شاخان
٥٢١ چوو بۆ لای زۆراب سەراسیمە بوو // وتی پاڵەوان خێرا هەڵسە زوو
٥٢٢ لەشکرێکی زۆر هاتووە لە ئێران // سوپای کاووسە شای دەنگ دلێران
٥٢٣ زۆر ترسم هەیە خاترم ڕێشە // دڵم لەم حاڵە پڕ لە ئەندێشە
٥٢٤ زۆراب وتی هیچ مەترسە هۆمان // هەر چەند کە زۆربێ لەشکری ئێران
٥٢٥ بە یەزدانی پاک خودای لامەکان // ترسم نییە من لە پاڵەوانان
٥٢٦ هیچ خۆفی نەبوو زۆرابی سالار // هەڵسا ڕۆیشتە سەربانی حەسار
٥٢٧ چاوێکی گێڕا لە سوپای ئێران // لە خێمەی ڕەنگاوڕەنگی دلێران
٥٢٨ سەرتاپا دەشت و دەری پۆشابوو // لە نەعرەتەی ئەسپ زەمین جۆشابوو
٥٢٩ بەیداخان سەریان گەیاندبووە ئەوج // لەشکر لە سەحرا وەک بەحر ئەیدا مەوج
٥٣٠ پڵنگ لە ترس و خۆفا مردبوو // شێران لە ترسا ڕایان کردبوو
٥٣١ زۆراب ئەمری کرد هەجیریان هێنا // سوجدەی زەمینی برد و ڕاوەستا
٥٣٢ یەک یەک دەست و پێی لە کەمەندابوو // گەردنی لە تەوق پا لە هەنگدابوو

٥٣٣ زۆراب وتی ئەی هەجیری بەدحاڵ // ئەمرۆ من لە تۆ ئەکەم چەند سوئاڵ
٥٣٤ لە ڕۆستەمم لە زاڵ لە شای کەیکاووس // لە گیو و گودەرز لە بەهرامی توس
٥٣٥ لە توخمی گودەرز لە ئەولادی سام // هەرچی ئەپرسم پێم بڵی تەمام
٥٣٦ ئەگەر ڕاست بڵێیت ڕاستی دێتە ڕێت // گەر خیلاف بڵێی هەر زیندانە جێت
٥٣٧ ئەتەوێ لە من نەبینی زەرەر // هەرچی ئەپرسم ڕاست بدە خەبەر
٥٣٨ مەتڵەبێ هەیە لە تۆی دەروونم // لازمە ببی بە ڕێنموونم
٥٣٩ جوابی دایەوە هەجیری غەمبار // عەرزی کرد وتی نەوەی نامدار
٥٤٠ هەرچی ئەمر ئەکەی تەکمیل و تەواو // بەڕاستی عەرزت ئەکەم بەسەر چاو

باسی خەبەرپرسینی زۆراب لە هەجیر لە بابەت لەشکری ئێران

٥٤١ زۆراب وتی ئەو خێمەی زەربافە // دیرەگی کەوا لە زیوی سافە
٥٤٢ تیا ڕاخراوە فەرشی چینی کار // تیا ڕیزکراوە کورسی زەرنگار
٥٤٣ جوانێ دانیشتووە تیا بەتاجەوە // سەرمەست، بە بانی کورسی عاجەوە
٥٤٤ یەکجار بەسامە زور هەیبەتدارە // هەیئەتی گەلێ گەورە و سەردارە
٥٤٥ لە ڕاست و چەپی تاکوو لای عەلەم // سەف سەف پاڵەوان وەستاون سەرجەم
٥٤٦ پێم بڵی کێیە ئەو تاجدارە؟ // کە ڕووی وەکوو مانگ جوان و تابدارە؟
٥٤٧ هەجیر وتی پێی کەیکاووس شایە // خاوەن حەشەم و ئاڵا و سوپایە
٥٤٨ زۆراب وتی ئەو خێمەی ئەتڵەس فام // تەناف خەیاتە ئەستوون زیوی خام
٥٤٩ ئەستوونی زیوە ئاڵای زەرد ڕەونەق // ئەدرەوشێ هەروەک ئەستێرەی شەفەق
٥٥٠ سەری بەیداخی کەڵلەی ئەژدەها // کاڵای سەرتاپا مەتای بێ هاوتا
٥٥١ لەژێر بەیداخا دانیشتووە جوانێ // لەلای وەستاون چەند پاڵەوانێ
٥٥٢ کێیە وا خاوەن سوپا و لەشکرە؟ // وتی ئەو زاتە توسی نەوزەرە
٥٥٣ پرسی ئەو خێمەی کە لاجیوەردە // دیرەگی هەموو زێڕی بێگەردە
٥٥٤ دەنگی تار و عوود سەدای ساز و چەنگ // دێت بەسۆزەوە لە خێمەی گوڵڕەنگ
٥٥٥ درەفشی کەیان بێگەرد نەهەنگدار // کاڵای قیمەتدار مەتای کەس نەدار
٥٥٦ خێوەتی کێیە وەها سامدارە؟ // وتی هی گودەرز شێری شکارە
٥٥٧ هەشتا و هەشت کوڕی هەیە بە حساب // شێران لە ترسی جەرگیان بوو کەباب
٥٥٨ وتی ئەو خێمەی سووری گوڵناری // ئەستوون نوقرەبەند لاجیوەردکاری
٥٥٩ تەنافی ئاوریشم هەموو دانەبەند // پیا هەڵواسراوە چەند حەلقە کەمەند
٥٦٠ سەری بەیداخی بەوێنەی مارە // وا لە ئەترافی چەند هەزار سوارە

٥٦١ خێوەتی کێیە؟ وتی هیی گیوە // کوڕی گودەرزە هیچ کەس نەدیووە
٥٦٢ زاوای ڕۆستەمە پڕ زات و زۆرە // شێری مەیدانی ڕۆی شەڕ و شۆڕە
٥٦٣ ئەمجا پرسی ئەو خێمەی سپی ڕەنگ // لە لای وەستاون سواران بۆ جەنگ
٥٦٤ تەناف ئاوریشم ئەستوونی لە زیو // دەستکردی وەستای خاسی کەس نەدیو
٥٦٥ جوانێکی تیایە وەک غونچەی بەهار // گووێی گرتووە لە دەنگی دەف و عود و تار
٥٦٦ پەڕی تاوسی داوە لەسەر تاج // دانیشتووە لەسەر کورسی داری عاج
٥٦٧ کێیە پێم بڵێ شۆخ و نازدارە؟ // دیارە شازادەی عالی تەبارە
٥٦٨ وتی فەرەیدون زەڕین کولاهە // شێری مەیدانە فەرزەندی شاهە
٥٦٩ جا پرسی ئەو خێمە دێزڕەنگە // لە دەورەی قەتار ئەسپانی جەنگە
٥٧٠ بەیداخی هەیە وەک چناری بەرز // سەری بردووە بۆ فەلەک لە ئەرز
٥٧١ سەری بەیداخی وەک کەللەی شێرە // دیارە بەیداخی پیاوی دلێرە
٥٧٢ وتی هیی بەهرام نەوەی گودەرزە // سەدای گەورەیی لە دنیا بەرزە
٥٧٣ وتی ئەو خێمەی زەڕبافی غارا // دیارە لە نەوعی خێوەتی دارا
٥٧٤ کەناری زێڕین دەوری گوڵنارە // قیمەتی کالای هیچ کەس نەدارە
٥٧٥ بەیداخی لە دەوری خێمەی پەیدایە // سەری وا لەسەر ئەوجی ئەعلایە
٥٧٦ خێوەتی کێیە؟ وتی بزانە // هینیی بیژەنە شێری ژیانە
٥٧٧ کچەزای ڕۆستەم لە نەوەی شێرە // پاڵەوانێکی ئازا و دلێرە
٥٧٨ وتی ئەو خێمەی گەورەی نیلەنگی // عەلەمی لە تەرحی ئەژدیهای جەنگی
٥٧٩ مێخی سەرتاپا لە سیم و زەڕە // عەلەمی لەسەر چەرخی ئەفسەرە
٥٨٠ تەنافی ئاورێشم ساف و کەشیدە // نادرەی زەمان هیچ کەس نەدیدە
٥٨١ جوانێ بە بەرگ ڕووی مەیدانەوە // بەگورز و گۆپاڵ بێ سامانەوە
٥٨٢ تیا دانیشتووە وەکوو شێری مەست // غوڵامان لەلای دەست لە بانی دەست
٥٨٣ ڕەخشی لە بەردەم خێمەی دیارە // سەرزینی سوورمە و زینی تەیارە
٥٨٤ چەند حەڵقە کەمەند هەموو چەرمی خاو // وا بە زینەوە هەموو هەڵواسراو
٥٨٥ سیلاحی جەنگی زۆرە ئەو جوانە // خوفتانی لەپێست بەوری بەیانە
٥٨٦ ئەو مەرد و ڕەخشە حەڵقەی کەمەندە // لە ئێرانیاندا زۆر لام پەسەندە
٥٨٧ مەردێکی وایە مانەندی کەمە // ئەگەر عەقڵم بێ ئەوە ڕۆستەمە
٥٨٨ ئەو شەخسە کێیە تۆ پێم بڵێ ڕاست // نەوەک ڕۆستەم بێ بە ئاواتم خواست؟
٥٨٩ هەجیری گودەرز شومی بەدکردار // بە مەکر و حیلە جا هاتە گوفتار
٥٩٠ وتی بە زۆراب گەرە و ئەمیرم // ناوی ئەو شەخسە نییە لەبیرم
٥٩١ هێندە ئەزانم مەردێکە ئازا // تازە هاتووە ئەو لە بوخارا

٥٩٢ لەگەڵ چەند هەزار جەنگی دلێران // هاتووە بۆ ئیمداد پادشای ئێران
٥٩٣ جوابی دایەوە زۆرابی دانا // وتی پێم بڵێ تو خوا ڕۆستەم کوا؟
٥٩٤ ڕۆستەم زۆر گەورە و عالی مەقامە // پێم بڵی خێمە و بارەگای کامە؟
٥٩٥ وتی ڕۆیشتووە بۆ باغی سەدتەرز // وا لە پایتەختی چنارانی بەرز
٥٩٦ گوێی گرتووە لە دەنگ نەغمەی گۆرانی // نەهات بۆ ئیمداد شاهی کەیانی
٥٩٧ جوابی دایەوە زۆرابی ئازا // وتی کەی وەعدەی سەیرانە ئێستا
٥٩٨ ڕۆستەم ئازایە وەکوو شێری نەڕ // چۆن پاش ئەکەوێ لە جەنگ و لە شەڕ؟
٥٩٩ تۆ ڕاستت نەووت ئەمە جەزات بێ // شەرتە تا ماوی زیندان جێگات بێ
٦٠٠ هەجیر لە دڵدا ئەیووت گەر ڕۆستەم // بەم پاڵەوانە من نیشان بدەم
٦٠١ لەوە ئەترسم ئاخر سەرئەنجام // زەرەر ببێ بۆ نەوەی زاڵی سام
٦٠٢ وەها باشترە بۆی نەکەم عەیان // با من بکوژێ بێزارم لە گیان
٦٠٣ باوکم گودەرزە لە عالەم دیارە // هەشتا و هەشت کوڕی هەیە و ناودارە
٦٠٤ بەغەیری قەوم و خوێش و ئەقریبا // با من بکوژرێم خۆ هیچ کەم ناکا
٦٠٥ جا زۆراب وتی لە دڵی خۆیدا // ڕۆستەم دیار نییە هەرچەند حەوڵمدا
٦٠٦ وا سوپای دوژمن هاتووە بەقین // لەشکر ڕاکێشم لە زابل زەمین
٦٠٧ ئەم خەیاڵەی کرد زۆرابی دانا // جا بەڕقەوە هەڵسا و خرۆشا
٦٠٨ گرتی پشتێنەی مەردی هەرزەکار // حەوای دا لە بورج سەربانی حەسا
٦٠٩ لەولاوە ئەمجا لە سوپای ئێران // شاهی کەیکاووس بە دڵ و بە گیان
٦١٠ دەستی کرد بە بەزم کەیانی دەستوور // گوێیان لە دەنگ نەوا و سەبا و شۆر
٦١١ ڕۆستەمی دەستان هەڵسا ئازانە // وتی ئەمەوێ ئەو پاڵەوانە
٦١٢ ببینم بە چاو بزانم ئایا // چۆنە وا ئەڵێن ڕەشیدە و ئازای
٦١٣ ئەچم ئەبینم من ئەو سالارە // بزانم کێیە ئاخۆ چەکارە
٦١٤ لیباسی شەوی خێرا کردە بەر // هەڵسا ئازانە وەکوو شێری نەڕ
٦١٥ شەوڕەنگی پۆشی بە وێنەی دزان // ڕووی کردە سەحرا و چۆڵ و بیابان
٦١٦ ڕۆیشت گەیشتە هەیوانی سەرا // بەماتەماتە ئەمجا ڕاوەستا
٦١٧ سەیری کرد بەزمی تورکان بەتابە // زۆراب خەریکی نۆشی شەرابە
٦١٨ لای دەستی ڕاستی زۆراب هومان بوو // لەلای چەپییەوە جای دلێران بوو
٦١٩ سەد پاڵەوانان لە شەراب سەرمەست // لای ڕاوەستابوون دەست لەبانی دەست
٦٢٠ ڕۆستەمی دەستان متەحەییرما // لە دڵی خۆیدا وتی بەخودا
٦٢١ بەشان و باهوو وەک سامە و ڕۆستەم // خەنجەر ئەکێشی لە چەرخی حەوتەم
٦٢٢ بە باڵا عەینی سامە و نەریمان // هەر وەکوو زاڵە پوری کەریمان

٦٢٣ وەختێ کە ڕۆستەم لە مڵکی توران // لەشکری هەڵگرت بچێ بۆ ئێران
٦٢٤ دایکی زیندەڕەزمی لەگەڵیا هەنارد // زۆر نەسیحەتی کرد و پێی سپارد
٦٢٥ وتی دەخیلم کە چوویتە ئێران // ئەبینی ئەوسا جەنگی دلێران
٦٢٦ یەقین کەیکاووس شای ئێران زەمین // لەگەڵ خۆی دێنێ سوپای سەهەمگین
٦٢٧ ئەو ڕۆژە جەنگی دلێران ئەبێ // هەیاهەی پڵنگ هەم شێران ئەبێ
٦٢٨ کاتێ کە ڕۆستەم ئەبینی بە چەم // زوو بچۆ بۆ لای تۆ بە خاترجەم
٦٢٩ سوجدەی بۆ ببە ڕوو بسوو لە خاک // بڵێ کوڕی تۆم ئەی شێری بێباک
٦٣٠ ڕۆستەم ئەو شەوە بە دڵی بێ تاب // وەختێ کە ڕۆیشت ببینێ زۆراب
٦٣١ لە ناکاو زۆراب هەڵسا لەناو بەزم // بۆ ئەوەی بچێت بۆ شەڕ و بۆ ڕەزم
٦٣٢ لە بادە و شەراب نابی بۆ عەنبەر // مەست بوو لە دەرگا کە ڕۆیشتە دەر
٦٣٣ سەیری کرد یەکێ لە دوشمنانی // خۆی مات کردووە وا بەپەنهانی
٦٣٤ زۆراب بەتوندی کەلێی کرد سوئال // وتی چە کارەی تۆ چیتە خەیاڵ؟
٦٣٥ جوابی نەداوە نەهاتە گوفتار // ئەمجا زیندەڕەزم ڕووی تێکرد بەقار
٦٣٦ کەمەربەندی گرت بێ ترس و ئەندێش // ڕۆستەم جا بەقار بۆی ڕۆیشتە پێش
٦٣٧ مشتێکی لێ دا بەتوندی ڕۆستەم // شێری منداڵی هاتەوە ناودەم
٦٣٨ مەغزی لەسەری بەجارێ پژا // کەوتە سەرزەمین وەکوو تۆو ڕژا
٦٣٩ جەستەی زیندەڕەزم غەڵتانی خاک بوو // ئاخری عومری هات، زوو ڕۆحی دەرچوو
٦٤٠ تەقدیری وا کرد خودای بانی سەر // زۆراب لە باوکی ببینێ زەرەر
٦٤١ هاتنە دەرەوە هومان و بەهرەمان // دییان زیندەڕەزم کەوتووە بێ گیان
٦٤٢ سەرسام بوون وتیان ئەمە چۆن کار بوو؟ // کێ بوو بەم نەوعە وا غیرەتدار بوو؟
٦٤٣ وتیان بە زۆراب کێ ئەم کارەی کرد؟ // تۆ سەلامەت بی زیندەڕەزم مرد
٦٤٤ تەماشایان کرد متەحەییر بوون // لاشە کەوتبوو غەرقی خاک و خوون
٦٤٥ وتیان با ئەمشەو تا وەختی سەحەر // ئێشکچی بن چەند مەردی دلاوەر
٦٤٦ سبەینێ بە ئیزنی خودای لامەکان // ئەبێ بەر باد کەم لەشکری ئێران
٦٤٧ خولاسە ڕۆستەم گەڕایە دواوە // سەیری کرد کە گیو وا بە ڕێگاوە
٦٤٨ گیو پاڵەوانی پایتەختی شا بوو // بە شەو ئێشکچی ئێران سوپا بوو
٦٤٩ شمشێری کێشا گیو مانەندی شێر // چوو بەرەو پیری ڕۆستەمی دلێر
٦٥٠ ڕۆستەم تێگەیشت گیوی سەرکێشە // بە شەو پاسەوان دڵ بێ ئەندێشە
٦٥١ وتی ئای نەکەی نووری دیدەی من // سالاری گران بەرگوزیدەی من
٦٥٢ گیو وتی ڕۆستەم لە کوێ بووی توو خودا؟ // بە تەنهاسوارە لە دەشت و سەحرا
٦٥٣ وتی ڕۆیشتم بۆ سەیری زۆراب // بۆ دیتنی ئەو یەکجار بووم بێ تاب

٦٥٤ هەرچەند بە بالا تازەنەمامە // بە شان و شەوکت ئەولادی سامە
٦٥٥ حەیفە پالەوان ((توران)) ولاتە // ڕۆحی نزیکی یەومولمەماتە
٦٥٦ شمشێر ئەکێشێ بۆ چەرخی ئەخزەر // بەلام بە دەستی من ئەبێ بێسەر
٦٨٧ کە ئەم قسانەی بۆ گیو تەواو کرد // چوو بۆ خێمەی خۆی ڕاکشا دەستوبرد
٦٥٨ سەری نایەوە لەناو ڕەختی خواب // نەی نۆشی بە شاد پیالەی شەراب

شەڕی ئەوەڵ جاری ڕۆستەم

٦٥٩ بەیانی وەختێ خوێندی کەڵەشێر // لە فەلەک لاچوو پەردەی سیاقیر
٦٦٠ لەشکری خورشید دای پوشی سەر ئەرز // بەیداغی هەڵکرد لە کۆساری بەرز
٦٦١ هەڵسان خرۆشان لەشکر و سوپا // لێدرا دەهۆڵ تەپڵ و کەڕەنا
٦٦٢ لە جێگا هەڵسا زۆرابی جەنگی // کردی بە بەریا زرێی فەرەنگی
٦٦٣ سیلاحی جەنگی هەرچی بوو تەمام // ناوی خوای برد پۆشای بە ئەندام
٦٦٤ ئاوزەنگی لە ئەسپ جیهانپەیما دا // ڕووی کردە تیپی ئێرانی سوپا
٦٦٥ گەیشتە خێمەی شای کەیکاووس جا // پەنچا مێخی چەتری شاهی هەڵکێشا
٦٦٦ نۆبەتچییەکانی خێمەی شەهریار // لە ترسی زۆراب زوو کردیان فیرار
٦٦٧ نەعرەتەی کێشا وەک شێری شەرزە // دڵی دلێران گشت هاتە لەرزە
٦٦٨ وتی کەیکاووس ئەگەر تۆ شاهی // سەرداری هەموو ئێران سوپاهی
٦٦٩ بڵێ مەردێکت با بێتە مەیدان // بکەین نەبەرد و جەنگی دلێران
٦٧٠ بەحەقی خودای گەورە و کردگار // ئەمڕۆ لە مەیدان عەرسەی کارزار
٦٧١ لە خێمەی شاهی ئەتهێنمە دەر // ئەتخەمە سەر خاک سوپای پڕ خەتەر
٦٧٢ خێمە و بەیداغت سەرنگوون ئەکەم // خۆت و لەشکرت توناوتوون ئەکەم
٦٧٣ کەیکاووس ئەمەی کە بیست دەر زەمان // گیوی نارد بۆ لای ڕۆستەمی دەستان
٦٧٤ وتی وا زۆراب هاتووە بەقار // ئەکا قەسدی قەتل شاهی تاجدار
٦٧٥ ڕۆستەم بەگورجی سواری ڕەخش بوو // وەکوو فیلی مەست زوو بۆ مەیدان چوو
٦٧٦ واوەیلا و شیوەن فەریاد و زاری // هەڵسا لە لەشکر مەردانی کاری
٦٧٧ وتیان کوا ڕۆستەم؟ بۆچ نەهات ئێرە؟ // سوپا گیرۆدەی چەنگاڵی شێرە
٦٧٨ بە زۆرابی وت ڕۆستەمی دەستان // وتی بزانە ئەی شێری مەیدان
٦٧٩ کەوتویتە گێژی بەحری بێئامان // ئێستا لە دەستم چۆن دەرئەکەی گیان
٦٨٠ مسکینی فەقیر دڵ پەراکەندە // گرفتار ئەبی بە دەستی بەندە
٦٨١ زۆراب وتی پێی جیهان دیدەکار // پیری پشتکۆمی جەفای ڕۆزگار
٦٨٢ لای پیاوی عاقڵ دانا و هونەرمەند // بۆت لایەق نییە قسەی ناپەسەند

٦٨٣ ئەگەر تۆ دیاری منیش بای وادەم // زۆر هونەرمەند هونەرمەند زادەم
٦٨٤ بەڵام پیرەمێرد دێوانەی کەمفام // ئەمرۆ بە کەمەند، ساختی چەرمی خام
٦٨٥ لە سەر ماڵی زین ئەتهێنمە سەر خاک // سینەت بە تیغی هیندیم ئەکەم چاک
٦٨٦ دوو مەردی پڕ زۆر دەر حاڵ و دەر دەم // دەستیان کرد بە شەڕ زۆراب و ڕۆستەم
٦٨٧ ڕۆستەم وتی پێی تۆ نەوجەوانی // بۆچ دێیتە مەیدان مەردی ئێرانی
٦٨٨ دنیات نەدیوە هێشتا منداڵی // بێ خەبەر لە زەربی گورز و گۆپاڵی
٦٨٩ من دنیادیدەم نادرەی دەورم // شێری پڕ زاتم، نەهەنگم، بەورم
٦٩٠ ئەستێرەی ڕووی چەرخ ئاسمان کامە // نازانی زاتی شێران لە لامە
٦٩١ خودای بێ مانەند بۆ تۆ شوکرانە // تەقدیری تۆیە ئەم گشت کارانە
٦٩٢ مەعلوومە مار و موور و وەحش تەمام // ئەناسێ ئەولادی خۆی بە عقڵ و بە فام
٦٩٣ کەچی یەکێکی وەک پوری دەستان // چلۆن نەیناسی کوڕی لە مەیدان
٦٩٤ بەو نەوعە بووبوون هەردوو هەراسان // یەکیان نەناسی بە ئەمری یەزدان
٦٩٥ دەستیان کرد بە شەڕ عاقیبەتی کار // هەڵیان گرت نێزەی تیژی زەهردار
٦٩٦ دایان لە یەکتر نێزە و گورز و تێغ // لە قەسدی یەکتر ئەیانکرد درێغ
٦٩٧ بە نوکی ئەڵماس نێزەی خەتەرناک // حەلقەی زرێیان ڕژایە سەر خاک
٦٩٨ خوێن فوارەی بەست لە لەشیان وەک گوڵ // ئاخر بە نێزە کار نەبوو حاسڵ
٦٩٩ گاهێ بە گورز و گاهێ بە خەدەنگ // لە یەکتر دەشتی پانیان کرد بە تەنگ
٧٠٠ بە مانەندی کێو نەلەخشان لە شەڕ // نە ئەم عاجزبوو نە ئەو تەنگ خەتەر
٧٠١ ڕۆستەم لە داغا دڵی بوو بە خوێن // وتی ئەی خودای بێ مەکان و شوێن
٧٠٢ خۆ من قاتڵی بەبر و دێوان بووم // بەدەست ئەم تفڵە چۆن هەراسان بووم؟
٧٠٣ چەند جار شەڕمکرد من لەگەڵ دێوان // هەرگیز بەم نەوعە نەبووم پەرێشان
٧٠٤ فکری کردەوە بە دڵی پڕ دەرد // ئەسپی جەولاندا ڕێی چارەی نەبرد
٧٠٥ بەپەنجەی پڕ زۆر بازووی شێرشکار // گرتی پشتێنەی زۆرابی ناودار
٧٠٦ گەلێ زۆری کرد زۆراب نە لەخشا // لەناو ماڵی زین ئەسڵەن نەجوڵا
٧٠٧ نۆبەی زۆراب هات گورزی خستەکار // دای لە قەڵغانی ڕۆستەمی نامدار
٧٠٨ ڕەخشەکەی ئەژنۆی نایە سەر زەمین // پەنای برد بەزاتی ڕەبولعالەمین
٧٠٩ لە زۆری بازووی قەڵغانی بوو وورد // ڕۆستەمی دلێر هیچ ئۆفی نەکرد
٧١٠ زۆراب وتی تۆ ڕۆستەمی زاڵی // بۆیە لە زەربی گورزم ناناڵی
٧١١ لام وا دیارە کە تۆی فیلەتەن // ئەگەر ڕۆستەمی ڕاست بڵێ بە من
٧١٢ جوابی دایەوە وتی گەر ڕۆستەم // ببینی دنیا نابینی بە چەم
٧١٣ ڕۆستەم شێرێکە بێ مانەند و بۆ // چۆن فیزی دێنێ بێتە جەنگی تۆ

٧١٤ لەلای فیلەتەن من کەمترینم // لە کوێ لایەقی مەیدانی قینم
٧١٥ جا لە گورز و تیغ زوو بوون دەسبەردار // غەمگین بوون لە دەس جەفای ڕۆزگار
٧١٦ بەتەقدیری حەق جەهان ئافەرین // لەسەر پشتی ئەسپ ئەمجا دابەزین
٧١٧ دەستیان پێکایە سەر حەلقەی کەمەند // بەربوونە زۆران بەبێ چوون و چەند
٧١٨ زۆراب بە تەوفیق حەیی لایەنام // گرتی کەمەربەند نەوەی زاڵی سام
٧١٩ خستییە سەر شانی بەقار و بەقین // سووڕیدا ڕۆستەم کەوتە سەر زەمین
٧٢٠ زۆراب وەکوو شێر بە دڵی بێ غەم // زوو ئەژنۆی نایە سەر سکی ڕۆستەم
٧٢١ دەستی دایە تیغ حەربەی میسری کار // کە سینەی ڕۆستەم بکا لەت و پار
٧٢٢ ڕۆستەمی دەستان وتی نەوجەوان // قسەیەک ئەکەم مرووەتە ئامان
٧٢٣ وەهایە قانوون گشت پاڵەوانان // وەختێ لە مەیدان کە ئەگرن زۆران
٧٢٤ هەرکەس ئەوەڵ جار بێدەسەڵات بوو // ئەی بەخشن، جاران عادەت وەها بوو
٧٢٥ بەو حیلە و مەکرە ڕۆستەمی دەستان // خۆی ڕزگار کرد زوو لە عەرسەی مەیدان
٧٢٦ هەردووکیان ماندوو گەڕانەوە دوا // چوونەوە خێمەسەرا و خەرگا
٧٢٧ دوو شێری پڕ زۆر دوو بەبری بەیان // چوونەوە جێگا و مەسکەنی خۆیان
٧٢٨ پرسی لە زۆراب هۆمان لە مەیدان // بۆچی تۆ نەتکوشت دوژمنت دەر ئان؟
٧٢٩ وتی ئەی هۆمان یەقین ڕۆستەم بوو // سەد گورزم لێدا هێشتا لای کەم بوو
٧٣٠ زرێی پارچە بوو کەوتە سەر زەمین // زەڕە نەلەخشا پاڵەوانی کین
٧٣١ بە گورز و شمشێر بە حەلقەی کەمەند // عیلاجی نەکرا نەهاتە ژێر بەند
٧٣٢ ئاخری ئەمجا بەربوینە زۆران // خۆمان خستە دەست خالقی سوبحان
٧٣٣ بە ئیزنی خودای جیهانداری پاک // خستمە سەرشانم فڕێمدایە خاک
٧٣٤ کەچی بە مەکر و بە حیلەی بێجا // عاقیبەت لە دەست من خۆی نەجاتدا
٧٣٥ سینەم لەت نەکرد بە تیغی خەتەر // بەخشیم بە یەزدان خودای بانی سەر
٧٣٦ هۆمان وتی پێی زۆر خراپت کرد // لەبەر چی نەتکوشت خێرا دەستوبرد
٧٣٧ تۆ ئەوت نەکوشت هەر ئەتکوژێ ئەو // ئەبێ بە واتەی خەڵق و ئەم و ئەو
٧٣٨ کەوتە داوی تۆ شێرێکی وەها // یەکجار نەفام بووی، نەتکوشت بە خوا
٧٣٩ تەوفیقت بدا خودای بێ نەزیر // ئەمجا بیکوژە هیچ مەکە تەقسیر
٧٤٠ ڕۆستەم کە لاشەی ساکن بوو لە دەرد // چوو بۆ ناو خێمەی خاسی لاجیوەرد
٧٤١ کەیکاووس وتی چلۆنی ڕۆستەم؟ // لام وایە دڵت کەیل بووە لە غەم
٧٤٢ خۆ منداڵێ بوو لە عەرسەی مەیدان // بۆچ دەستت نەبەست ڕۆستەمی دەستان؟
٧٤٣ ڕۆستەم عەرزی کرد ئەی شاهی دلێر // نەمزانی دێو بوو یاخۆ نەڕەشێر
٧٤٤ بەدەست ئەوەوە زەبوونە حاڵم // ئەبات بۆ توران، گورز و گۆپاڵم

٧٤٥ چەند ساڵ و وەختە من پاڵەوانم // قاتڵی دێو و جادووگەرانم
٧٤٦ ڕێگەی حەوتخوانم بڕی بەتەنیا // نەترسام لە شێر و لە جادووی گومڕا
٧٤٧ ئێستا بە دەستی تفلێکی وەها // پەشێوەحاڵم، شاهی عالی جا
٧٤٨ گەر یارم نەبێ خودای دادگەر // نەجاتم نابێ لە عەرسەی خەتەر

باسی شەڕی دووەمی ڕۆستەم لەگەڵ زۆراب

٧٤٩ بەیانی وەختێ خورشیدی خاوەر // لە بورجی فەلەک سەری هاتەدەر
٧٥٠ دایان لە کووس و تەپڵ و کەڕەنا // لەرزی سەرتاپا زەمین و سەما
٧٥١ لەلایەکەوە ئێرانی سوپا // لەژێر عەلەمدا سوپایان سان دا
٧٥٢ فیلەتەن وەختێ کە لە خەو هەڵسا // زرێ و ئەسلەحەی جەنگی لەخۆی دا
٧٥٣ گورز و قەڵغانی هەڵگرت وەکوو شێر // سواری ڕەخش بوو ئازانە دلێر
٧٥٤ جا ئاوزەنگی دا لە ڕەخشی تەیار // ڕۆیشتە مەیدان عەرسەی کارزار
٧٥٥ لەولاوە دیسان زۆراب بێ درەنگ // کردی بەبەریا ئەسلەحەی رووی جەنگ
٧٥٦ ڕۆستەم بانگی کرد وتی نەوجەوان // کەوتییە ناو گێژی بەحری بێ پایان
٧٥٧ زۆراب وتی جا خەستەی پەشێوحاڵ // من زۆر ئەپرسم ئەمڕۆ لێت سوئال
٧٥٨ ئەگەر ڕۆستەمی پێم بڵێ ئێستا؟ // تا لە مەیدانا نەبووی کەلەلا
٧٥٩ هیچ گوێی نەدایە قسەکەی ڕۆستەم // ڕاستی پێ نەوت چە زۆر و چە کەم
٧٦٠ وتی بە زۆراب بێ عەقڵی نەفام // بێ خەبەر لە حاڵ دنیای ناتەمام
٧٦١ ئێرە مەیدانی زۆران بازییە // نەجێگای مەکر و حیلەسازییە
٧٦٢ دوو مەردی دلێر ئەمجا دابەزین // وەکوو نەڕە شێر هاتنە سەر زەمین
٧٦٣ چەند دەفعە وتیان ئەڵڵاهو ئەکبەر // گرتیان کەمەر و پشتێنەی یەکتر
٧٦٤ دوو کێوی ئەلبورز پێچران جا بەهەم // وەکوو ئەژدیها یا ماری ئەرقەم
٧٦٥ ڕۆستەمی دەستان وەک شێری شکار // ناوی خودای برد بەقین و بەقار
٧٦٦ زۆرابی هەڵگرت دایە سەر زەمین // دەسی برد هەڵی کێشا تیغی کین
٧٦٧ هەر چەندە زۆراب وتی ئەلئەمان // دای بەسینەیدا خەنجەری بڕان
٧٦٨ نووکی خەنجەری تیژی پڕ خەتەر // لە دڵ و جەرگی سەری چووە دەر
٧٦٩ باڵای وەک سەرووی سافی زەڕ ستوون // وەکوو گوڵاڵە ڕەنگین بوو بە خوون
٧٧٠ جا زۆراب وتی پیری دڵ لە سەنگ // منت گوشت بە تیغ ژاراوی فەرەنگ
٧٧١ زۆر خراپت کرد تۆ نیتە خەبەر // لە دەستی باوکم ڕۆح نابەیتە دەر
٧٧٢ ڕۆستەم وتی پێی کێیە باوکی تۆ؟ // لە توران زەمین تو خودا ڕاست بڕۆ

٧٧٣ وتی ڕۆستەمە شای کەمەرلاڵە // شێران لە خۆفی کەوتوونە ناڵە
٧٧٤ گەر ببی بە تەیر پەرندەی تەیار // بە حەلقەی کەمەند ئەتهێنێتە خوار
٧٧٥ ڕۆستەم ئەمەی بیست شادی کرد بەتاڵ // سەرسام بوو لە سام نەوەی توخمی زاڵ
٧٧٦ وتی نیشانەت چییە لە ڕۆستەم؟ // ڕاستم پی بڵی بێ زیاد و بێ کەم
٧٧٧ وتی ها بگرە بازووبەندی لاڵ // هینی ڕۆستەمە نەوەی توخمی زاڵ
٧٧٨ دایکم لە توران بەستییە باڵم // بۆ تۆ بێت، خۆ من پەشێوەحاڵم
٧٧٩ ڕۆستەم سەیری کرد دانەی لاڵی بوو // یادگار بۆ کوڕی خەستەحاڵی بوو
٧٨٠ دەستی برد یەخەی زرێی چینی کار // دایدڕی تەواو لە سەر هەتا خوار
٧٨١ بەربووەوە هاوار بە ئاوازی بەرز // گیو هات زوو لەگەڵ بەهرام و گودەرز
٧٨٢ وتیان بە ڕۆستەم بۆچ ئەکەی هاوار؟ // چیت لێ قەوماوە شێری کارزار؟
٧٨٣ ڕۆستەم وتی پێی مەپرسن حاڵم // پشتی خۆم شکاند وێرانە ماڵم
٧٨٤ بە ئاخری پیری لە عەرسەی نەبەرد // جەرگی فەرزەندی خۆمم پارچەکرد
٧٨٥ خەنجەری کێشا خۆی بکا بێ گیان // گودەرز دەستی گرت، گیو گوتی ئامان
٧٨٦ خەنجەریان لە دەست ڕۆستەم دەرهێنا // دەستیان کرد بە شین زاری و واوەیلا
٧٨٧ گیو وتی ڕۆستەم دلێری بێباک // زۆراب لەدەسچوو خۆت مەکە هیلاک
٧٨٨ هیچ بەقای نییە ئەم دنیای فانی // ئەو مرد تۆ بژی بەشادمانی
٧٨٩ لە دنیا ملیۆن مەردان کۆچیان کرد // هەزاری وەک زورابی تۆ مرد
٧٩٠ لە ڕۆژی ئەزل نووسەرابوو لەسەر // باوک لە کوڕی نەزانی خەبەر
٧٩١ هوشەنگ شاهە لەگەڵ جەمشید و دارا // هەموو کەوتنە خاک ژێرسەنگی خارا
٧٩٢ ڕۆستەم جا وتی گودەرز نازانی // کەس وەک من نەبوو لە دنیای فانی
٧٩٣ بە مەودای ئەلماس خەنجەری بڕان // جەرگی فەرزەندم، پشتی خوم شکان
٧٩٤ ڕاستیان وتووە حەکیمانی زوو // چاک ئەبێ زامی تیغ بە نوشداروو
٧٩٥ کە وا لە خەزنەی کەیکاووس شادا // وا لە سندوقی سافی تەلادا
٧٩٦ زۆر ڕجا ئەکەم گودەرزی دانا // زەحمەت بکێشە هانا سەد هانا
٧٩٧ بچۆ بۆ خزمەت شای کەمەرلالان // عەرزی کە هەموو باس و ئەحوالان
٧٩٨ بلێ کە ڕۆستەم کردوویە خەتا // جەرگی کوڕی خۆی دڕیوە ئەی شا
٧٩٩ کەمێ نوشداروو بنێرێ بۆمان // چاوم لەڕێیە دەخیل و ئەمان
٨٠٠ گەر شیفا بدا خوای دادگەر // زوو لەخدمەتیا ئەبەستم کەمەر
٨٠١ هەتاکوو زیندووم لەسەر ڕووی بیسات // کەمەربەستەم من، حازرم لە لات
٨٠٢ گودەرز کە ڕۆیشت گەیشتە حزوور // سوجدەی بردە بەر شاهی بێ قسوور
٨٠٣ عەرزی ڕۆستەمی هەموو سەرتاپا // گێڕایەوە بۆ شاهی عالی جا

٨٠٤ شاهـــ وتی گودەرز تۆ هەی خەبەردار // وتم توس ڕۆستەم زوو بدە لە دار
٨٠٥ خەیاڵی وا بوو من بکا دوستاخ // وا لە دڵمایە ئێستاش دەرد و داخ
٨٠٦ ئەوسا تەنها بوو ڕۆستەم هەزار جار // قسەی زۆر ڕەق بوو لەلای شەهریار
٨٠٧ چاک ببێتەوە ئەگەر فەرزەندی // لە کەس نامێنێ ترس و گەزەندی
٨٠٨ ڕۆستەم و زۆراب یەک بگرن ئامان // زوو ئەکەن وێران ئێران و توران
٨٠٩ گودەرز گەڕاوە بێ سەبر و ئارام // هاتەوە بۆ لای نەوەی زاڵی سام
٨١٠ وتی کەیکاووس بێ عەقڵ و خامە // دێوانە، مەجنون، شێت و نەفامە
٨١١ خەیاڵی پوچی هێناوەتە دڵ // ئەڵێ نوشداروو لام نابێ حاسڵ
٨١٢ چاکتر وەهایە خۆت بچی ئێستا // زوو لێی بسێنە و ورەوە دوا
٨١٣ ڕۆستەم بەربووە شیوەن و زاری // فەرمووی چەند فەرشی جوانی زەڕکاری
٨١٤ هێنایان بۆ لای بەعەجەلە و تاو // لێی پرژاند عەتر و عەنبەر و گوڵاو
٨١٥ پێچای لە لاشەی فەرزەندی شیرین // پارچەی ئاوریشم دیبای کاری چین
٨١٦ هەڵیان گرت لە سەر خاکی سیای تار // بردیانە خێمەی خاسی زەڕەنگا
٨١٧ لەلای حازربوون گشت پاڵەوانان // دەستیانکرد هەموو جا بە قوڕپێوان
٨١٨ هەڵسا واوەیلا و شیوەن و ئەفغان // لە دلێرانی لەشکری ئێران
٨١٩ گەورەکان گیو و گودەرز و گوشاد // زوارە و بەهرام شیدوش و فەرهاد
٨٢٠ سەف سەف کۆمەڵبوون لەشکر خرۆشا // دلێران لیباسی ڕەشیان زوو پۆشا
٨٢١ ڕۆستەم هاواری ئەکرد ئەناڵا // ناڵەی ئەچووە سەر عەرشی باڵا
٨٢٢ زۆراب وتی پێی نەوەی زاڵی سام // بەس بکە شیوەن بێ سوودە لەلام
٨٢٣ تەقدیری وابوو خالقی مەعبوود // فەرزەند لە باوکی نەگات بەمەقسوود
٨٢٤ من لە تۆم پرسی نەک جارێ چەند جار // بە هیچ نەوعێ خۆت نەکرد ئیزهار
٨٢٥ تازە خۆ شیوەن فائیدەی نییە // عومرم ئاخر بوو زاری و شین چییە
٨٢٦ تۆ شیوەن مەکە نەوەی توخمی زاڵ // مەگری خوت مەکە هێندە پەشێوحاڵ
٨٢٧ بەڵام لەشکرم وا لە دەشت و دەر // بێ گەورەی سەردار بێ کەس و بێ دەر
٨٢٨ وا بەجێ ماون عاجز و بێ کەس // ڕەنجبەخەسار بوون بێ هودە و عەبەس
٨٢٩ من وا بەخەنجەر پارەبوو جەرگم // ئەمانەت بە تۆن ئەوان پاش مەرگم
٨٣٠ ئەترسم کاووس پادشای ئێران // بەشەو شەبەیخون بکا بۆ سەریان
٨٣١ یەکێ بنێرە بەتەعجیل و دەو // بڵێ بار بکەن زوو بڕۆن بە شەو
٨٣٢ بە دڵی عاجز بچنەوە توران // ساکن بن لە جێ و مەنزڵی خۆیان
٨٣٣ گورز و تیر و تیغ ئەسلەحەی جەنگم // جلی خوێناوی و درعی شەوڕەنگم
٨٣٤ بیدەن بە دایکم بڵێن پەشێوە // جلم جێی تیغی ڕۆستەم وا پێوە

٨٣٥ دایکم هەر بگری بۆ بەختی زەبوون // بۆ زامی سەختم بۆ دەردی دەروون

٨٣٦ سەرم نایە خاک ژێر سەنگی خاران // بێزاربووم لە دین دیداری یاران

٨٣٧ وەسیێتی زۆری کرد بۆیان ئەمجا // شەو بەسەردا هات بە ئەمری خودا

٨٣٨ بەزامی تیغی زەهراوی فەرەنگی // ڕویشت لە دنیای کاروانسەراڕەنگ

٨٣٩ وەختێ بەیانی جا بە ئەمری شا // قەتاری زۆریان یەکجار ڕاکێشا

٨٤٠ دایان بەیەکدا لە دەشتی پڕ قین // کۆچیان کرد ڕۆین لە کابل زەمین

٨٤١ کاتێ باریانکرد لەشکر و سوپا // لەشکری زۆراب مایەوە لەدوا

٨٤٢ بەعزێ پاڵەوان و سوپای زابلی // لەگەڵ کەسوکار خزمی کابلی

٨٤٣ مانەوە لەوێ دەروون لە غەم کەیل // فرمێسک لە چاویان ئەهات وەکوو سەیل

٨٤٤ ڕۆستەم خەجەڵ ما عاجز شەرمەسار // سەراپەردەی خاس، خێمەی زەڕەنگار

٨٤٥ ئەستوونی چادر زنجیری کەمەند // فەرشی ئاوریشم کورسی دانەبەند

٨٤٦ کۆمەڵی کردن هەموو لە سەحرا // سووتاندی یەکسەر ئاگری تێبەردا

٨٤٧ لاشەی زیوینی زۆرابی دولبەر // شۆررا بە کافوور بە میسک و عەنبەر

٨٤٨ خستیانە تابووت ئاڵای دڵپەزیر // برینیان پرکرد لە عەتر و عەبیر

٨٤٩ هەڵیانگرت شێران ئازای کەمەرلاڵ // بە شین و گریان بردیان بۆ لای زاڵ

٨٥٠ زاڵ خەبەری بیست پیری زەمانە // مەتەحەییر بوو دەرهات لە یانە

٨٥١ لەگەڵ ئەهلوبەیت هاتن بۆ ئەیوان // دەنگی شیوەنیان ئەچوو بۆ کەیوان

٨٥٢ بینیان کەوا ڕۆستەم بوو پەیدا // بە پەرۆشەوە وەک ژن ئەگریا

٨٥٣ زاڵی زەڕ دەروون پڕ ئێش و ئازار // یەخەی خۆی دڕی لە سەر هەتا خوار

٨٥٤ ناردی تابوتیان خێرا هێنا بۆی // هەتا ببینێ جگەرگۆشەی خۆی

٨٥٥ بە گاز بزماری تەختەی کرد پارە // کردی تەماشای کوڕی بێ چارە

٨٥٦ بە باڵا و هەیبەت هەر وەکوو سام بوو // بە باهوو، شێری شەرزەی تەمام بوو

٨٥٧ عەمری چواردە ساڵ ئەبوو یا کەمتر // جەرگی بڕابوو بە نووکی خەنجەر

٨٥٨ ڕووی کردە ڕۆستەم زاڵی سیابەخت // ناڵاندی وتی پێی بە بانگی سەخت

٨٥٩ وتی ئەی ڕۆستەم نەحسی ناپەسەند // شەرمەندەی دنیا و دەرگای خوداوەند

٨٦٠ تۆ هیچ نەترسای لە ڕۆژی مەحشەر؟ // ئەم کوڕەت وا کوشت، ئەی خاکت بەسەر

٨٦١ بێ ڕەحم و مرووەت بۆ بڕیت جەرگی // بە خوێن ڕەنگت کرد سەرتاپا بەرگی

٨٦٢ یا خوا جێگات ئاگر سەقەر بێ // جەرگت لەتلەتی تێغی خەتەر بێ

٨٦٣ خولاسە چەند ڕۆژ شین و زاری بوو // لە زابل هاوار بێ قەراری بوو

٨٦٤ لە ئاخریدا بە شین و گریان // سپاردیان بە خاک لاشەی نەوجەوان

باسی خەبەرزانی دایکی زۆراب لە کوژرانی کوڕەکەی بە دەستی ڕۆستەم

٨٦٥ بۆ دایکی زۆراب کە بردیان خەبەر // وتیان کە زۆراب بە تیغی خەتەر
٨٦٦ بە دەستی ڕۆستەم زویر و زەبوون بوو // سەرتاپا بالای ڕەنگین بە خوون بوو
٨٦٧ کوژرا بە تیغی زەهراوی خەتەر // چووە ژێر خاکی تاریکی بێ دەر
٨٦٨ دایکی کە بیستی بەم نەوعە ئەحوالْ // بە ناخون هەڵی کەند قەترانی خالْ
٨٦٩ وتی نەوەی شێر دڵپەسەندم ڕۆ // ڕۆڵەی نازدار و هونەرمەندم ڕۆ
٨٧٠ گوڵڕوو گوڵدەماغ نەونەمامم ڕۆ // شێری شێرزادە توخمی سامم ڕۆ
٨٧١ زۆرابی زەڕمشت بەچکە شێرم ڕۆ // ئازا و ڕەشید و زۆر دلێرم ڕۆ
٨٧٢ هەر خۆم بەقوربان زرەی کەوانت // بەفیدای های و هوی عەرسەی مەیدانت
٨٧٣ گیانم بەقوربان گیانی شیرینت // فیدای بەزم و ڕەزم مەیدانی قینت
٨٧٤ فیدای بالاتبم نەونەمامی نۆ // عەمرم نەمێنێ یاخوا لەپاش تۆ
٨٧٥ قوربانی گۆنای شەوچراغت بم // فیدای زامی سەخت ئۆف و ئاخت بم
٨٧٦ هومێدم هەیە جیهان ئافەرین // حەقت بسێنێ ڕۆڵەی دڵغەمگین
٨٧٧ سەرتاپا جلی تەعزیەی پۆشی // لەجێی نان و ئاو خوێناوی نۆشی

باسی لەشکربردنی تەمینە بۆ شەڕ لەگەڵ ڕۆستەم

٨٧٨ ڕۆژێ تەمینە زۆر ڕقی هەڵسا // سوێندی خوارد بەزات خودای بێ هاوتا
٨٧٩ ئەبێ من هەڵسم نیقاب بپۆشم // بۆ ئێران بڕۆم بەقار بخرۆشم
٨٨٠ شاری سیستان و قەسری زاڵی سام // بسووتێنم من بەجارێ تەمام
٨٨١ لەباتی قەساس خوێنی کوڕەکەم // شەرت و عەهد بێ ببینم ڕۆستەم
٨٨٢ بە شیری هیندی لەت بکەم جەرگی // سوور بکەم بە خوێن سەرتاپا بەرگی
٨٨٣ ئەمری کرد سوپا لەشکر دەستوبرد // حازر بوو دەر حاڵ بۆ جەنگ و نەبەرد
٨٨٤ سیلاحی شەڕی بە قامەت پۆشا // بۆ شەڕ و دەعوای ڕۆستەم خرۆشا
٨٨٥ تیغی ئەڵماسی تیژی پڕ خەتەر // وەکوو شێری نەڕ بەستییە کەمەر
٨٨٦ (سی)هەزار سوار کەمەربەستەی شەڕ // بردی ڕووی کردە دەشت و سەحرا و دەر
٨٨٧ ڕۆیشت بە یەلغار بە بێ مودارا // لەشکر داپیۆشی ڕووی دەشت و سارا
٨٨٨ زاڵ خەبەری بیست بە دڵی پڕ دەرد // وتیان تەمینە خالان لاجیوەرد
٨٨٩ هاتووە خوێنی فەرزەندی زۆراب // بەپەرۆشەوە بە دڵی پڕ تاب
٨٩٠ ئەڵماسی بۆ شەڕ کردووە بە بەردا // شمشێری هیندی وا لە کەمەردا

٨٩١ که ئەمەیان بیست ڕۆستەم لەگەڵ زاڵ // چوونە درەوە عاجز پەشێوحاڵ
٨٩٢ چوون بۆ بەرامبەر تەمینەی بێگەرد // یەخەیان دڕی بە دڵی پڕ دەرد
٨٩٣ بۆ زۆراب دایکی یەکجار عاجز بوو // ئەسپەکەی تاودا پێیان گەیشت زوو
٨٩٤ هەڵی کێشا تیغ ژەهراوی فەرەنگ // کە بیدا لە سەر پەهلەوانی جەنگ
٨٩٥ زاڵ خێرا ڕۆیشت زوو بەدەستوبرد // لە دەست تەمینە تیغەکەی دەرکرد
٨٩٦ زۆر لە تەمینە پاڕایەوە زاڵ // عوزری خواست لەلای بانووی سەوسەنخاڵ
٨٩٧ جا ڕۆستەم وتی زاڵی زەڕ ئامان // بیکە بە حەقی حەزرەتی یەزدان
٨٩٨ بهێڵە بە تیغ با ببڕێ جەرگم // قەتلم واجبە لایەق بە مەرگم
٨٩٩ توو خوا جوولەکە یا گاور و فەرەنگ // کێ کوشتوویەتی کوڕی خۆی لە جەنگ؟
٩٠٠ زاڵ وتی ڕۆڵە یەقین بزانە // ئەمە تەقدری ئەمری یەزدانە
٩٠١ حەکاکانی دەور مەردانی عاقڵ // هیچ کەس تەقدیری نەکردووە باتڵ
٩٠٢ چاک وایە لەلام لەمەولا بە جووت // هەردوو دانیشن خودای جەبەرووت
٩٠٣ بەڵکوو مەرحەمەت بکا سەرلەنۆ // کوڕێ کەرەم کا بە ئەو و بە تۆ
٩٠٤ بکەن شوکرانەی خودای فریاڕەس // غەم هەتاکوو سەر نامێنێ لای کەس
٩٠٥ زاڵ نەسیحەتی هێندە کرد هەردوو // بە قسەیان کرد دڵیان ساکن بوو
٩٠٦ دابەزی لە ئەسپ بەحوسن و جەماڵ // ئیقناع بوو بە قسە و نەسیحەتی زاڵ
٩٠٧ ئەمجا زاڵی زەڕ پیری فەرزانە // دەستی گرتن و بردنیە یانە
٩٠٨ تەمینە دانیشت لەگەڵ فیلەتەن // بە سوورەت وەکوو گوڵغونچەی چەمەن
٩٠٩ چەند حەفتە لەوێ غەمی دا بە باد // لەو ترش و تاڵە خاتریان بوو شاد
٩١٠ لە پاشان بەئەمری خودای لامەکان // باری حەملی بوو تەمینە دیسان
٩١١ نۆ مانگ و نۆ ڕۆژ کە وەعدەی ڕابورد // خودا کوڕێکی پێ یان کەرەم کرد
٩١٢ وازیان کرد دەرگای خەزێنەی شاهان // دووڕی ئاڵتوونیان زۆر کرد بە ئیحسان
٩١٣ ئەمجا بە جارێ غەمیان دا بە با // ناوی کوڕەیان (فەلامەرز)نا
٩١٤ چەند پارچە قوماش چەند خەزێنەی سام // دایان بە فەقیر و هەژار و ئەیتام
٩١٥ بە عەونی خودا خالقی عالەم // تەواو بوو جەنگی زۆراب و ڕۆستەم
٩١٦ هەزاران سەڵاوات و درووود و سەلام // لەسەر ڕۆحی پاک سەیدولئەنام

تەواو بوو

فەرهەنگۆک

هەندێک لە وشەکان هەر بە ڕێنووسی عەرەبی/فارسی نووسراون

ژمارەی دێڕ:

١ /لامکان: بێ شوێن؛ شوێن نادیار/خالق الخلق: دروووستکەری درووستکراوەکان.

٢ /کن فیکون: ببە دەبێت/بێ مثل و مانند: بێ هاوشێوە/بێچوون: بێ هاوشێوە.

٣ /ستار: پۆشەر/بەد: خراپ/ملک الملوک: پادشای پادشایان/الله الصمد: خوای بێنیاز.

٤ /ئوستاد: مامۆستا/نقاش: شێوەساز/اجادکننده: بەدیهێنەر/جەمع المرسلین: سەرجەم نێرراوان.

٦ /تاب: هێز/ئەفراسیاب: ئەفراسیاو.

٧ /معرکة : جەنگ/کارزار: گۆڕەپانی شەڕ/عدم: نەبوون/خالق الجبار: درووستکاری بەتوانا.

٩ /مستقیم: ڕاستوڕەوان/شەرمسار: شەرمەزار/توفیق: سەرکەوتن/خالق العالم: درووستکەری جیهان.

١٢ /شکار: ڕاو.

١٣ /کەمەند: جۆرە تەنافێکە لە جەنگدا بەکار هاتووە/گورز: ئامرازێکی سەر ئەستووری دەسکدار/گاوسەر: سەر ئەستووری بزماراوی/خەنجەری دەبان: جۆرە خەنجەرێکە لە پۆڵای جەوهەردار.

١٤ /ڕەخش: ناوی ئەسپی ڕۆستەمی زاڵ/پەڕندە: فڕندە/تەیار: ئامادە/سەحرا: بیابان.

١٧ /جەنگەڵ: دارستان/ئاهوو: ئاسک/گوور؛ گۆر؛ گۆڕ: کەرەکێوی یاخود گوێرەکە/دەستان: داستان.

١٩ /تیغ؛ تێغ: ئاسنی تیژی بڕندە/سیخ: شیشی لووت تیژ.

٢٢ /سلاح: چەک.

٢٣ /مێرغوزار؛ مێرخوزار: چیمەن و سەوزایی.

٢٧ /نەعرەتە: دەنگی بەرز و گەورە.

٢٨ /اصلا: هەرگیز/هونەروەر: هونەرمەند.

٢٩ /عاقبت: سەرەنجام.

٣١ /خورد و خاو: خواردن و خەو.

٣٤ /تەویلە: گەوری وڵاخ.

٣٦ /اثر: شوێنەوار/سڕ: نهێنی.

٣٨ /گوزین: هەڵبژاردە.

٣٩ /پۆستی بەرو: پێستەی پڵنگ/بەقار: قەهر: توڕەیی.

٤٢ /شکر لله: سوپاس بۆ خوا/عەبد: بەند/ڕووسیا: ڕووڕەش.

٤٥ /گۆپاڵ: گورزی سەرخڕ.

٤٦ /حەفتخوان: حەوتخوان: بەسەرهات و نەبەردەکانی ڕۆستەم.

٤٧ /جيهانپاڵەوان: پاڵەوانی جیهان.
٤٩ /ئەلبورز: زنجیرە چیایەکە لە باکووری ئێران.
٥١ /ئێشکچی: حەسحەس/حەسار: دیواری حەوش.
٥٢ /یقین: بەدڵنیاییەوە/خەنجەرگوزار: خەنجەروەشێن.
٥٣ /زرێ: کاڵای جەنگ.
٦٥ /معلووم: بەئاشکرا.
٦٦ /غضب: توڕەیی.
٦٧ /الان: هەرئێستا؛ عەلعانەن.
٦٨ /بێهەمتا: بێهاوتا؛ هاوشیوە.
٦٩ /حیلە: فێڵ/ئەفسوون: جادوو؛ سیحر.
٧٠ /یەختەسار: قڕبوون و لەناوچوونی بەکۆمەڵ.
٧١ /شتاوان: شتابان: خێرا؛ پەلە.
٧٤ /بەرگوزیدە: هەڵبژاردە.
٧٥ /مەتاع: پێداویستی؛ کولوپەل/کەنیز: ژنی مارەنەکراوی بەپارەکڕراو.
٧٦ /خاکسار: کەسی هەژاری بێنەوا.
٧٨ /لاجیوەرد: جۆرە بەردێکی شینە.
٧٩ /لە گۆش: لە گوێ.
٨٠ /جمع-بوون: کۆبوونەوە.
٨١ /زاڵی کوڕی سام، باوکی ڕۆستەم.
٨٤ /دیبا: جۆریک ئاوریشم.
٨٩ /جامڕیز: ؟
٩٠ /منور: درەوشاوە.
٩١ /قلم کشیدە: وەک بە قەڵەم کیشرابێت/سورمە ندیدە: بە بێ سورمە.
٩٢ /سیاە مار: ڕەشمار/لەعل: لاڵ: بەردێکی بەنرخە.
٩٣ /زهرة ومشتري: دوو ئەستێرەن.
٩٧ /دردم: دەستبەجێ.
١٠٦ /تعجیل: بەخێرایی/دەو: دەستوبرد.
١٠٧ /بەبێ تقصیر: بێ خاوەخاو.
١٠٨ /مقصد: مەبەست.
١١٤ /حسن وجمال: جوانی و شەنگوشۆخی.
١١٨ /غەمزە: نازکردن بە چاو.

۱۱۹ /سەرووی خەرامان: دڵبەری بەلارولەنجە.

۱۲۱ /بەگلەر: سەرۆک هۆز/مرصع کمر: پشتێنی ڕازاوە بە گەوهەر.

۱۲۵ /عرض: خستنەڕوو/زار: خەفەتبار.

۱۲٦ /تدبیر: پرسوڕا.

۱۲۸ /چەرخی حەوتەم: ئاسمانی حەوتەم.

۱۲۹ /طفیل؛ توفەیل: چەورە؛ زگلەوەڕێن.

۱۳۰ /در لحظە: لەو ساتەدا.

۱۳۷ /در حال: لەو کاتەدا.

۱۳۸ /نطفة: تۆوی مرۆڤ.

۱٤۱ /خوفتان: پۆشاکی بن زرێ بۆ جەنگ.

۱٤۳ /یەلغار: شاڵاوبردن.

۱٤۵ /هباء: هەدەر.

۱٤٦ /ماجرا: ڕووداو.

۱٥٤ /زوخاڵ: خەڵووز.

۱٥٥ /حمل: دووگیانی.

۱٦۳ /نسل: بنەچە.

۱٦٥ /احمق: نەفام/مادر بخطا: قەحبە دایک.

۱۷۲ /ملعوون: نەفرەتلێکراو/عون: یارمەتی.

۱۷٤ /کام بکەیت حاصل: بەهرەمەند ببیت/خجل: خەجاڵەت.

۱۷٥ /فرزند: ڕۆڵە.

۱۷۸ /کەمەرلاڵ: پشتێنی گەوهەر، لە کەمەر.

۱۸٦ /عتاب: توندی نواندن.

۱۸۸ /ساندان: خستنەڕێی لەشکر.

۱۸۹ /نەفیر: زوڕنای لەشکر/بینظیر: بێهاوتا.

۱۹۲ /مادیان: مایین.

۱۹٤ /بەفاڵ: ماینی نێرخواز.

۲۰۲ /خروس: کەڵەشێر/کووس: تەپڵ

۲۰٤ /خودە؛ تاسکڵاو: کڵاوی پۆڵایینی سەربازی.

۲۰۷ /عرصة: گۆڕەپانی جەنگ.

۲۱۰ /فائق: سەرکەوتوو.

۲۱۲ /دعوا: شەڕ و کێشە.

٢١٥ /نادیدەساڵ: بێئەزموون.

٢١٨ /گەنجوور: پاسەوانی گەنج.

٢٢١ /پەیکان: نووکی ئاسنی تیر.

٢٢٢ /فەناء: لەبەینچوون.

٢٢٣ /دخیل: ئامان/زنهار: وشەی ئاگادارکردنەوە.

٢٢٤ /هەلاک: مردن.

٢٣١ /گەوهەر ئەشناسی: شارەزا و سەرناس.

٢٥٠ /عظیم: گەورە/خوف: ترس.

٢٥٣ /بێروون: دەشت و بیابان.

٢٦٩ /جد: باپیر پدر: باوک

٢٧٥ /فیلەتەن: ڕۆستەم/مشهور: بەناوبانگ.

٢٨٠ /زەمهەریر: سارد ترین شوێنی دۆزەخ.

٢٨٤ /بەدگەوهەر: بێ جەوهەر.

٢٨٧ /بەخواری: بەزەبوونی.

٢٩٦ /چرخ اخضر: ئاسمان یاخود گۆی مانگ.

٢٩٩ /شێری ژیان: شێری تووڕە.

٣٠٠ /مارزەنەندە: کەسێک مار پێوەی دابێت.

٣٠١ /مووشکاو؛ مووشکاف: مووقەڵەشێن /تازەساو: تیخی تازە تیژکراو.

٣٠٤ /موتەحەییر: سەرسوڕماو.

٣١٣ /عیبرەت: پەند.

٣٤٣ /ڕستگار: ڕزگار.

٣٤٩ /عالی تبار: خانەدان.

٣٥٨ /قاسید: ڕەوانە کراو بۆ کارێک.

٣٥٩ /تەکودەو: هەڵەداوان.

٣٦١ /مشرق: ڕۆژهەڵات.

٣٦٦ /دختر: کچ.

٣٧٩ /قتل العام: کۆکوژی/یوم القیام: ڕۆژی ڕەستاخیز.

٣٨٩ /کشندە: بکوژ.

٣٩٢ /دادرس: فریاڕەس.

٤٠٠ /تالوکە: مەترسی.

٤١٢ /بێ دەماغ: بێ تاقەت/دستاق: بەند.

٤١٣ /تهمتن: ئازا؛ دلێر.

٤٣٢ /ناسەواب: نارێک.

٤٣٥ /پەڕەندەی بێ پەڕ: پاڵداری بێ باڵ.

٤٤٦ /ترنج: میوەیەکە لە تیرەی نارنج.

٤٥٢ /ئەو بەدە: ئەو پیاوخراپە.

٤٩٤ /طعنة ؛ تانە.

٤٩٨ /دڵڕێش: دڵشکاو.

٤٩٩ /مودارا: گونجان و سازش.

٥٠٠ /جەبین: ناوچەوان؛ ڕوخسار.

٥١١ /بەیداخ: ئاڵا.

٥١٣ /گوڵگوون: گوڵگوڵ.

٥٢٩ /ئەوج: ترۆپک/مەوج: شەپۆل.

٥٤١ /زرباف: کوتاڵی زێڕین /دیرەگ: کۆڵەکە.

٥٤٢ /عاج: ئێسقانی ددانی فیل.

٥٤٦ /تابدار: درەوشاوە.

٥٥٤ /چەنگ: ئامرازێکی موسیکیی.

٥٥٥ /درەفشی کەیان: ئاڵای کەیانییەکان /مەتای کەسنەدار: کاڵای بەبەها.

٥٥٨ /نوقرەبەند: ڕووکەشی زیو کراو.

٥٦٠ /اطراف: چواردەور.

٥٦٢ /ڕۆی شەڕ: ڕۆژی شەڕ.

٥٨٠ /کەشیدە: ڕووکێشکراو /نادرەی زەمان: تاقانەی سەردەم.

٥٩٢ /امدام: هاوکاری.

٥٩٤ /عالي مقام: پایەبەرز.

٦٠٢ /عەیان: دەستنیشان.

٦٠٤ /اقرباء: خزمی نزیک.

٦١٥ /شەوڕەنگ: پۆشاکی ڕەش.

٦١٧ /بەتاب: بەچێژ.

٦٢٢ /عەینی: وەکوو.

٦٣٨ /مغز: مێشک.

٦٥٥ /یوم الممات: ڕۆژی مردن.

٦٥٨ /رخت خاب: جێگەی نووستن.

٦٥٩ /سیاقیر: تاریکی شەو.

٦٨٥ /سینەت بە تیغی هیندیم ئەکەم چاک: سنگت بە خەنجەری هیندی توێتوێ دەکەم.

٦٨٩ /نادرەی دەورم: بێوێنەی زەمانم.

٧١٨ /حي لاینام: خوای زیدوو کە هەرگیز ناخەوێت.

٧٦٣ /چەند دەفعە: چەند جار.

٧٦٤ /ماری ئەرقەم: جۆرێکە لە مار.

٧٧٩ /خەستەحاڵ: پەشێوحاڵ.

795 /طلا: ئاڵتوون.

٧٩٨ /خطأ: هەڵە.

٨٠٣ /عالی جا: پایەبەرز.

٨١١ /خامە: کەمزانە.

٨١٧ /قەتلم واجبە: کوشتنم پێویستە.

٨٢٢ /مەرحەمەت: میهرەبانی.

٨٢٧ /فەرانە: فرەزان؛ ژیر.

٨٢٦ /یانە: ماڵ.

٨٥٩ /نەحس: شووم.